1168 LKA
Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXIX. Nr. 42 | Redakcija: GLenmore 5-7281 | PENKTADIENIS (FRIDAY), BIRŽELIO—JUNE 11 D., 1954 | Administracija: GLenmore 5-7068 | 10 CENTŲ

Dulles įvertino padėtį šitaip:

Valst. sekretorius Dulles birželio 8 spaudai pareiškė: 1. Ženevoje raudonieji nori derybas nutęsti, o Indokinijoje kovas sustiprinti; visos kalbos apie taiką yra apgaulė; 2. Amerikos vyriausybė dar neapsisprendė, ar prašyti Kongresą pritarimo kištis į Indokinijos karą; 3. Sovietų Sąjungos pareigūnai paskutinį pusmetį gausiai bėga į vakarus, pažadėjus jiem čia globą; 4. Triesto klausimu padaryta pažangos (zona A pasilieka Italijai, B Jugoslavijai, o svarbiausia — Amerikos pinigais pastatomas Jugoslavijai naujas uostas); 5. Guatemalos reikalu Amerika nieko nedarys, kol nepasisakys kitos Amerikos valstybės.

Komitetas prieš McCarthy, kuris rinko parašus, kad senatorius būtų atšauktas, nutraukė savo darbą, nes nesurinko užtenkamai parašų. Bet guodėsi, kad kitą sykį tai tikrai surinksiąs.

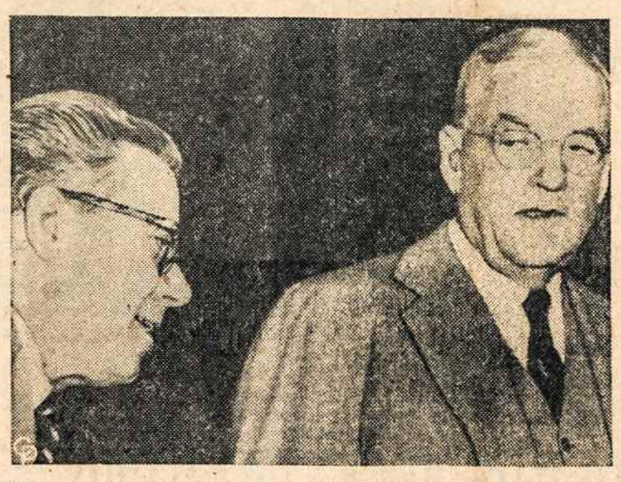

JOHN F. DULLES, Valstybės sekretorius, ir jo pavaduotojas Carl W. McCardle, spaudos konferencijos metu. Konferencijoje buvo pranešta apie pasitarimus Ženevoje.

Veikloje tarp svetimųjų

● **Romoje** kun. V. Mincevičiaus suredaguotas pasirodė lietuvių informacijos biuletenis italų kalba. Taikantis prie Italijos įstatymų, atsakomuoju redaktorium pasirašęs Italijos pilietis. Biuletenis eis kas mėnuo. Subsidijuoja Informacijos Tarnyba.

● **Strasburge** gegužės 24-5 įvyko Europos Feder. S-gos centro komiteto posėdžiai. Lietuvių Federalistų Sąjungai, kuri yra tos federacijos narys, posėdžiuose atstovavo prof. J. Grinius, pavaduodamas centro komiteto narį E. Turauską.

● **Paryžiuje** gegužės 29-30 įvyko metinis "Laisvosios literatūros ir tiksliųjų mokslų tarptautinės akademijos" susirinkimas. Jame Lietuvos atstovas Dr. S. A. Bačkis turėjo paskaitą — "Charakteringieji kultūrirnio gyvenimo bruožai okupuotoje Lietuvoje.

● **A. Liutkaus** paveikslų paroda Paryžiuje atidaryta birželio 3 ir truks iki 17. Išstatyta 20 darbų. Pavadinta bendru vardu: "Pavasaris prie Viduržemio." Paroda gausiai lankoma.

● **Centro ir Rytų Europos** Komisijos posėdžiai įvyko birželio 4 Paryžiuje. Lietuvos atstovas Dr. S. A. Bačkis, komisijos pirmininko prašomas, padarė pranešimą apie atstovo Kersteno komisijos veiklą ir pateikė keletą sugestijų. Be egziliečių, posėdžiuose dalyvavo Prancūzijos senato vicepirmininkas E. Pezet ir atstovas R. Buron. E. Pezet yra sykiu ir Prancūzų - Baltijos Draugijos pirmininkas, o taip pat vicepirmininkas specialios Europos Tarybos komisijos ginti interesams tautų, neatstovaujamų Europos Taryboje. Tai padeda jam autoritetingai ginti pastarųjų tautų, taigi ir pabaltiečių reikalus, Europos Taryboje.

● **Paryžiuje** birželio 11 rengiamas pavergtųjų kraštų buvusių karių sąjungos folklorinis vakaras. Šiai sąjungai pirmininkauja pulk. J. Lanskoronskis. Vakaro programoje dalyvauja ir lietuvių tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja A. Mončys, akompanuoja B. Venckuvienė.

● **Tenka patikslinti,** kad Vliko pirmininkas M. Krupavičius ir VT pirm. K. Žalkauskas su rytų Europos skyriaus referentu Vedeler susitiko ne valstybės departamente, bet pas min. P. Žadeikį priėmime.

● **N. Vorobjevas,** buvęs Vilniaus un-to meno profesorius, dabar dėstęs Smith kolegijoje Northampton, Mass., birželio 7 rastas pasikoręs.

● Kopenhagos miestas, Danijoje, dėl didelių sausrų be vandens.

MASKVA PRADĖJO GENERALINĮ PUOLIMĄ

puolimas Ženevoje suderintas su Indokinijoje

Ženevoje angliški optimistai tikėjo, kad bus galima susitarti dėl Indokinijos. Buvo paskelbta, kad privačiuose pasitarimuose Molotovas ir Bidault buvę "nuoširdūs". Molotovas buvo nusileidęs, kad komisijoje paliaubom prižiūrėti būtų tik vienas komunistas. Su tuo jau ir Bidault buvo sutikęs (nors tai buvo priešinga visų trijų vakariečių ankstesniam nusistatymui).

Tačiau birželio 8 Molotovo kalba išvertė iš kojų visus optimistus. Ne tik dėl to, kad ji buvo ilgiausia iš visų ligšiol Ženevos konferencijoje — net 23 puslapių. Molotovas vėl reikalavo: paliaubų komisija turi būti sudaryta iš Čekoslovakijos, Lenkijos, Švedijos, Šveicarijos atstovų; tos pačios sąlygos turi būti taikomos Laos bei Cambodia, kaip ir Vietnamui, t.y. ir jas padalyti komunistam ir nekomunistam.

Kita kalbos dalis buvo skirta Amerikai kolioti: esą ji nori praplėsti karą Azijoje; esą ji kišasi į Indokinijos vidaus reikalus. Pasisakė ir prieš JT stebėtojų siuntimą į Indokiniją. Svarbiausia betgi kalba buvo skirta Prancūzijos parlamentui graudenti ir sudaryti nusiminimo ir nusivylimo nuotaikai: esą Prancūzija ten jau išstumta, turi baisius nuostolius, nors tie žuvusieji daugiausia kitataučiai, kurie neturį jokio intereso Indokinijoje.

Britų atstovas Edenas siūlė penkių komisiją: Indokinija, Pakistanas, Burma, Ceilonas, Indonezija.

Tačiau bendra nuotaika nebuvo niekad taip smukusi kaip dabar.

BELGIJOS PROTESTAS

Belgija pareiškė protestą Maskvai, kurios Migas birželio 4 prie Čekoslovakijos-Vengrijos sienos apšaudė Belgijos transporto lėktuvą ir vieną asmenį nušovė, du sužeidė. Lėktuvas gabeno kiaules iš Anglijos į Jugoslaviją.

Jau prie Hanoi

Indokinijoje Vietminho komunistai jau supa iš trijų pusių Hanoi miestą, prancūzų karinį centrą. Pranzūcų karo vadovybės pranešimu, iš pietų, vakarų ir šiaurės pusės komunistai yra per 40 mylių nuo miesto. Kada pradės pulti — neaišku. Bet aišku, kad ryšium su šiuo komunistų žygiu Molotovas ir Chu En-lai Ženevoje sustiprino diplomatinį propagandinį puolimą prieš Prancūziją ir Ameriką.

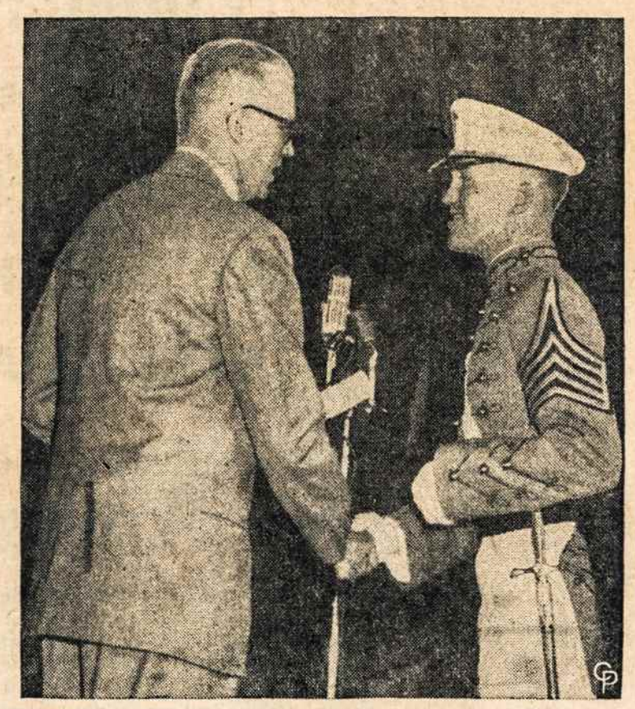

ROBERT T. STEVENS, Armijos sekretorius, sveikina West Point karinę akademiją pirmuoju baigusį kadetą Marion T. Meador.

Ar teismas suklydo?

Roche, suimtasis New Yorko žudikas, prisipažino tuojau prie kitų trijų žomgžudysčių, o dabar dar prie dviejų. Svarbiausia, kad prie tokių, už kurias teismas jau kitus nuteisė ir kalėjime laiko. Dėl pernai rugsėjo 22 nužudyto E. S. Bates yra 20 metų pasmerktas P. A. Pfeiffer. Padėtis dar susipainioja, kad jis policijai buvo prisipažinęs nužudęs, bet teisme paneigė ir paaiškino, kad jis neatsilaikęs policijos spaudimui prisipažinti. Po teismo visą laiką tvirtino, kad jis nekaltas. Taip pat už 1952 liepos mėn. nužudytą Mrs. J. Brown buvo nuteistas negras O. L. Freeman.

Dabar jų advokatai reikalauja bylas atnaujinti.

● Queens apylinkės advokatas pareiškė, kad Roche prisipažinimas dėl rugsėjo 22 žmogžudystės esąs neteisingas.

Brooklyne suimtas mokytojas J. Binder, kaltinamas, kad kurstęs savo mokinius, 16-18 mečius, pavogti ir jam pristatyti automobilį.

Pabėgo iš sovietų laivo lietuvė?

UP agentūra birželio 9 paskelbė žinią iš Danijos iš Thorshavn miestelio, Faeroes salos:

Viena rusų gailestingoji sesuo (nurse) nušoko nuo sovietinio žvejų laivo ir priplaukė prie šios salos sostinės Danijos šiaurės Atlanto pakraštyje, kad paprašytų azylio.

Oficialūs šaltiniai skelbia, kad moteris, kurios paskutinis vardas yra Sokolona, sekmadienį pabėgo vieną valandą po to, kai ji buvo grąžinta į laivą iš salos ligoninės, kurioje ji praleido vieną savaitę. Ten ji buvo gydoma nuo šiltinės, kurios ženklus ji turėjo.

Oficialūs šaltiniai sako, kad gailestingoji sesuo, priplaukusi krantą, tuojau susisiekė su Danijos policija. Toji nugabeno ją vėl į ligoninę, kurioje ji buvo gydoma.

Kelias valandas po jos pabėgimo atvyko sovietinio laivo atstovas į krantą. Jis mėgino perkalbėti moterį, kad grįžtų, bet ji nuo jo nusisuko.

Ligoninės pareigūnai sako, kad gailestingosios sesers sveikata silpna; jos nervai yra pertempti nuo padėties, kurioje ji, matyt, gyveno kelis mėnesius.

Kita agentūra (AP) pranešė, kad toji pabėgėlė **esanti lietuvė,** 23 metų, stewardessė, kad jos vardas neskelbiamas. Ligoninės gydytojas atvykusiam sovietinio laivo gydytojui pareiškė, sako agentūra, kad jos negali išduoti, nes jos dvasios būsena reikalinga tolimesnio gydymo.

Paryžius laukia

Paryžiuje parlamentas pradėjo svarstyti Indokinijos reikalus. Nuo to priklauso Laniel vyriausybės likimas. Tuo tarpu buv. min. pirm. Daladier, daug sykių paskutiniu laiku važinėjęs ar į kom. Lenkiją a r į kom. Vokietiją su draugiškumo pareiškimais, radikalas ir Vokietijos ginklavimo priešas, parlamente reikalavo, kad Prancūzija Indokinijoj sutrumpintų gynimosi liniją (taip teisinosi ir Hitleris, priverstas trauktis iš Rusijos), ir įtikinėjo, kad Ženevoje Maskva padarys nuolaidų; reikia tik Prancūzijai sukliudyti Vokietijos ginklavimą.

Parlametno sprendimo laukiama tik ateinančią savaitę.

Vienam žmogui nušauti 50,000 šūvių

Amerikos pulk. W. Fellenz su kitais karininkais apskaičiavo, kad Korejos karo vienam kiniečiui nušauti reikėjo 50,000 šūvių. Koks tai didelis municijos eikvojimas, rodo palyginimas su pilietiniu karu Chicamauga, kur pietietis teišleido 208 šūvius "jankiui" nušauti.

"Kažkas yra netvarkoje, — sakė pulkininkas — atsimenant, kad dabar ginklai yra geresni". Jis atkreipė dėmesį į tai, kad Korejoje amerikiečiai turėjo artilerijos ir aviacijos persvarą. Dienos metu ji skynė kiekvieną pasirodžiusią galvą. Tai pastebėję, kiniečiai puldavo daugiausia naktimis. Amerikiečiai, pripratę daugiau prie elektros šviesos, naktimis blogiau mato nei kiniečiai. Naktį ir taikyti esą klaidžiau, nes naktį apsigaunama 3-6 pėdom perdaug į viršų ir į kairę. Antrojo karo metu amerikiečiai jau turėję didelį patyrimą ir nakties kautynėm, dabar reikia iš naujo mokytis.

Negundykit jaunimo nusikalsti

FBI direktorius J. E. Hoover pranešė, kad per 1953 metus Amerikoje buvo pavogta 226,530 automobilių. Apie pusė suimtųjų už automobilių vagystę yra vaikai, jaunesni nei 17 metų. Direktorius įspėja, kad automobilių savininkai veda vaikus į pagundą, palikdami automobiliuose jų raktelius. Kaip tik tokių su raktelais pavogtų automobilių buvo apie 90%. Įsigiję automobilį, jauni nusikaltėliai jaučiasi padrąsinti naujiem nusikaltimam.

● Jau rašo net apie mergaičių, penkiolikamečių, gaujas, kurios užpuldinėja ir muša kitas, reikalaudamos pinigų.

● Spauda, aliarmuodama apie jaunuosius nusikaltėlius, mini, kad Brooklyne du mokiniai parsivertę trečiąjį deginę jam padus, reikalaudami, kad jis mokėtų jiem kas savaitė po dolerį.

REP. ALVIN M. BENTLEY, jau visai išgijęs, liudija teisme Washingtone, kaip jis vos išvengė mirties nuo portorikiečių kulkų.

VISA TAI TURI ĮVYKTI IKI 1973 METŲ

Europos spaudoje rašoma apie komunistinę sensaciją — planą užvaldyti pasaulį iki 1973 metų.

Tas planas buvęs paruoštas kom. Kinijoje ir pereitais metais kom. Kinijos diktatoriaus Mao Tsetungo per užs. reik. ministerį Chou En-lai perduotas Maskvos valdovam.

Jo nuorašas esąs pakliuvęs Amerikos saugumo organam. Jį minėjo pereitą savaitę ir sen. Knowlandas.

Nežinia, ar tas planas tikras, ar jis skirtas kitiem klaidinti. Tačiau iš tikrųjų tame plane nedaug kas yra sensacingo, nes kas įvykius seka, mato, kad kalbamas planas jau dabar vykdomas taip, kaip Mao Tsetungas siūlo. Nauja ir sensacinga jame tik pramatomos datos, kada visa tai turi įvykti.

Kol Amerikos pramonės potencialas persveria Sovietų pramonę, — sakoma plane, — karo tuir būti vengiama. Jo vietoj turi būti siekiama izoliuoti Ameriką.

Pirmiausia atskirti Prancūziją — joje reikia palaikyti karo nuovargį ir Vokietijos baimę, iš kitos pusės skleisti mintį, jog Prancūzijai bus saugiau eiti su sovietais nei su vakariečiais. Indokinijoj reikia sustiprinti karinę akciją, kol Prancūzija bus priversta pasirašyti paliaubas ir pasitraukti iš Indokinijos. **Tai įvyksią iki 1960 metų.** Thailandas ir Burma tada savaime pereis į komunistų rankas.

Anglijoje reikia palaikyti nuotaikas, kad susiprasti tarp rytų ir vakarų galima, iš kitos pusės ją pririšti ūkiniais saitais.

Japonijoje plėsti mintį, kad jų apsiginklavimas jiem greičiau pakenks, nei padės, nes amerikiečių išblaškyti daliniai kovoje su sovietais bus bejėgiai. **Japoniją numatoma prisijungti taip pat iki 1960.**

Indija turi prisiimti komunistinį režimą iš vidaus. Tada prie jos ūkiškai prisijungs Filipinai ir arabų kraštai. Iš Afrikos bus išvyti kolonistai, ir vakariečių rankose bus tik vakarų Europa, Kanada ir JAV. Netekusios Azijos ir Afrikos, jos nebus pajėgios kariauti.

Patys komunistiniai kraštai **tol. Rytuose turi sudaryti 25 mil. armiją.** Jos tikslas dvejopas: palaikyti kapitalistiniuose kraštuose ginklavimąsi, o iš kitos pusės priversti juos kapituliuoti.

Planas numato, kad visas pasaulis turėtų būti komunistų rankose iki 1973 metų.

Liaudies demokratija be demokratijos

Guatemaloje kom. valdžia atšaukė visas pilietines laisves, aiškindama, kad prieš vyrausybę rengiamas sąmokslas. Uždrausti susirinkimai; spaudai ir žiniom į užsienį įvesta cenzūra; policija bet kuriuo metu gali pilietį suimti ar daryti jo bute kratą.

Šitų priemonių valdžia griebėsi, kai kažkoks lėktuvas išmėtė lapelius, jog vyriausybė veda kraštą į ryšius su Maskva.

Gangsterių lizdai New Yorke

Journal - American, keldamas kampaniją už piliečių apsaugą nuo New Yorko žudikų, gangsterių ir ypačiai seksualinio pobūdžio užpuldinėtojų, dėmesį kreipia į požeminius traukinius, kurių stotyse tie nusikaltėliai daugiausia medžioja. Judėjimo policija per pirmus penkis mėnesius sulaikė 4,444 tokių, kurie kabinėjosi prie keleivių; iš jų apie 200 už moterų užpuldinėjimą. Tačiau pastebi, kad užpultusios dažnai negalėjusios policininkų prisišaukti. Ir suprantama kodėl — stočių yra 510, o judėjimo policininkų su visais karininkais tik 540. Suskirstant juos trim pamainom, piliečių apsaugai tenka tik po maždaug 150, arba vienam policininkui tenka po tris ir daugiau stočių. Kur naktį traukinys vaikščioja kas 20 minučių, ten policininkas gali pasirodyti stotyje tik per valandą. Laikraštis reikalauja padidinti policininkų skaičių.

Atsisėdo tarp dviejų kėdžių

Kas bėga iš bolševikinių Rytų į Vakarus, nieko nenustebina; bet kas iš Vakarų bėga į Rytus, pas bolševikus, tai daugiau atkreipia dėmesio: kas jis per vienas ir kas jį privertė laisvę iškeisti į nelaisvę.

Paskutinėm dienom tokiu būdu nustebino Bohumil Lauschman.

Į policijos nuovadą Salzburge, Austrijoje, sausio mėn. atvyko vienc pensiono savininkė ir pranešė, kad dingo jos gyventojas Bohumil Lauschman. Policija apžiūrėjo jo kambarį. Ant stalo buvo butelis degtinės ir du stiklai. Lyg du draugai būtų draugiškai vaišinęsi ir staiga viską palikę. Šiaip viskas buvo tvarkoje.

★

"Aš savu noru perėjau Čekoslovakijos sieną ir gruodžio 25, 1953, prisistačiau Čekoslovakijos valdžiai" — pasiskardeno beveik į pusę metų po to monotoniškas Lauschmano balsas iš komunistinio Prahos radijo. "Aš sugrįžau, nors aš buvau labai nusikaltęs... Aš gailiuos... Ketveri metai emigracijoje vakarų Europoje man buvo dvasinė kančia ir tuo pačiu metu politinis nušvitimas... Aš viešai skelbiu, kad daugumas emigrantų yra svetimoj tarnyboje... Jie yra parsisamdę už Amerikos pinigus šnipinėti, terorizuoti, žudyti Sovietų Sąjungoje ir liaudies demokratijose."

Ir toliau pylė emigrantus ir amerikiečius, kurie esą labai nekenčiami Europoje. "Jei nebūčiau matęs ir įsitikinęs, netikėčiau, kad taip amerikiečiai yra nekenčiami Atlanto pakto kraštuose."

★

Pereitų metų gruodžio vidury vienam savo draugui Olandijoje Lauschmanas rašė: "Jei būčiau pagrobtas, tai nėra negalima, kad po mėnesių kankinimo ir niekinimo iš manęs gautų pareiškimą... Tokiu atveju užsienio socialistų spauda galėtų reikalauti, kad mane nugabentų į Paryžių, Londoną ar Amsterdamą, kur aš pakartočiau savo pareiškimą. Jei Čekoslovakijos vyriausybė neduos leidimo, tai būtų ženklas, kad mano pareiškimas buvo išgautas prievarta."

Taigi Lauschmanas pabėgo ar pagrobtas?

★

Kas jis tas Lauschamanas? Tai buvęs Čekoslovakijos socialdemokratų lyderis, kuris neturėjo pilietinės drąsos stoti aiškiai už kokį principą. Jis blaškėsi tarp Rytų ir Vakarų. 1947 partijoje jis kovojo prieš vadą Fierlingetrį, vadindamas jį komunistų Trojos arkliu partijoje. Jį išstūmė, bet pats į jo vietą nebuvo išrinktas. Netrukus po to jis davės Sovietų atstovo Zorino perkalbamas prisidėti prie komunistų perversmo Čekoslovakijoje, ir tapti kom. vyriausybės ministerio pirmininko pavaduotoju. Kai 1949 buvo suimtas jo ženklas, 1950 per Kalėdas Lauschmanas perėjo sieną į amerikiečių zoną.

Emigracijoje nebuvo savo tautiečių priimtas su pasitikėjimu. Jam negalėjo atleisti, kad jis buvo kom. valdžioje. O jis ir dabar norėjo vadovauti. Buvo net įtarimų, kad jį MVD atsiuntė kaip šnipą provokatorių.

Lauschmanas nuvyko slaptai į Jugoslaviją, norėdamas ten įsikurti. Tikėjosi ten tapti elektrinių jėgainių valdytoju. Nepasisekė. Susigraužė. 1953 parašė knygą "Kas buvo kaltas"; joje puolė emigrantus ir save teisino. Pereitų metų lapkričio 17 buvo pastebėtas Paryžiuje susitikęs su savo senu draugu kom. Čekoslovakijos atstovu Paryžiuje. Lauschmanas buvęs sužavėtas atstovo pareiškimu: "Politinė linija tėvynėje greitai bus liberalesnė."

★

Tai žmogus, kuris, anot "Time", keliavo tarp Rytų ir Vakarų, negalėdamas apsispręsti, mėginęs suderinti abu.

Jei jis savo valia pasirinko persėsti vėl ant Rytų kėdės, tai yra ženklas, kad jis tikisi tokiu būdu daugiau laimėti; tikisi, kad sovietai yra galingesni ir dėlto nori su jais varyti politinį biznį, kaip ir Europos ūkiniai biznieriai. Tuo jis yra Europos veidrodis.

PREZ. D. EISENHHOWERIS įteikia varpą gen. L. T. Gerow, kuris prieš 10 metų Normandijoje, Prancūzijoje, su 5 korpu išsikėlė į krantą.

BOLŠEVIKAI GIRIASI RUSŲ IŠRADIMAIS, BET KĄ JIE IŠRADO?

Yra žinoma viena rusų pasakėčia apie jautį ir musę. Jautis, visą dieną aręs, žingsniavo namo. Prie namų ant jo rago atsitūpė musė. Kai jautis įėjo į kiemą, musė suzirzgė: "I ja pachala — ir aš ariau," ir įsmuko trobon prie puodynės pieno.

Dar caro laikais taip rusai juokėsi iš pagyrūnų, kurie svetimus darbus savinosi ir už tai nuopelnus skynė. Dabar bolševikai patys iš savęs juokiasi, kai jie skelbia pasauliui, jog kone visus išradimus rusai padarė. "Nuostabią įnašą į pasaulio mokslą ir išradimus įnešė rusų mokslininkai ir išradėjai, didieji rusų tautos sūnūs" — giriasi bolševikai. Bet tai pasigyrimas svetimu darbu, kaip tos rusiškos musės.

Štai keli pavyzdžiai, kuriuos iš rusų spaudos ir enciklopedijų surankiojo "Collier" (1954 balandžio 16), norėdamas parodyti amerikiečių visuomenei dar vieno melo liudijimą.

★

Pirmasis šautuvas su užraktu buvęs išrastas A. Čekchovo XVII amž. pradžioje; 20 metų anksčiau negu jį išrado vokiečių inžinieriai.

Audimo stakles pirmasis padaręs A. K. Nartovas XVIII amž. pirmoje ketvirtyje; 7 metais anksčiau už anglus.

Mechaninė verpimo dirbtuvė buvusi įsteigta Rusijoje Glinkovo 1760 m.; dešimčia metų anksčiau negu Anglijoje.

Garo mašina pramonės reikalam buvusi pagaminta J. J. Polzunovo 1765 m.; tik po 90 metų James Wattas ją padarė Škotijoje.

Elektrą išradęs V. V. Petrovas 1802 m.; 8 metais vėliau ji išrasta Anglijoje. **Elektros lemputė** buvusi išrasta 1873 m. A. N. Lodygino ir pirmoji pakabinamoji lempa išrasta P. N. Jabloškovo 1876 m. Jabloškovo lempos buvusios naudojamos Paryžiuje ir kituose Europos miestuose. Elektros šviesa buvusi vadinama "Rusijos šviesa".

Elektros motoras buvęs išrastas ruso B. S. Jakobio 1834 m. Jis taip pat išradęs pirmą **telegrafą,** kuris spausdinęs raidėmis. Tai buvę padaryta 1850 m.; visu penkmečiu anksčiau už Hughes, amerikietį.

Kombainas buvęs padarytas ruso A. R. Vlasenko 1868 m.; 11 metų anksčiau negu Amerikoje.

Vikšrinis traktorius buvęs padarytas F. A. Blinovo 1880 m.; Amerikoje jis buvęs padarytas tik 1912 m.

Lėktuvą pirmas sukonstruavęs A. F. Možaiskis, kuris pakilęs į orą 1882 m.; 20 metų anksčiau už brolius Wright Amerikoje.

Radijo aparatas buvęs pagamintas A. S. Popovo 1895 m.; daug anksčiau negu kitur.

Naftą valyti prie aukštos temperatūros ir spaudimo pirmas pradėjęs inž. N. A. Aleksiejevas; 1877; Amerikoje tai pritaikyta tiktai 1912 m.

Tokie skelbiami "rusų išradimai". Čia jų nepilnas sąrašas, nes bolševikiniai rusų mokslininkai "išranda" vis naujų pavardžių ir metų, kad parodytų, jog rusų tauta visur yra buvusi pirmoji, kaip ta musė, kuri pirmoji įlėkė į triobą prie puodynės pieno, kuris, be abejo, buvo karvės išrastas.

Svarbu čia pabrėžti tai, kad visi tie "išradimai" nepadarė rusų tautos kultūringos, nepakėlė jų gyvenimo štandarto. Kodėl? Dėl to, kad jų nebuvo — tų išradimų. Apie juos tyli ne tik caro laikų rusų mokslo knygos, bet ir patys bolševikai iki 1932 m. Revoliucijos pradžioje jie dar kaltino caro laikų mokslą, kad jis nieko gero nedavęs. Bolševikų nuomonė pasikeitė tik tada, kai jie pamatė, kad kitos tautos turi kuo pasigirti, o jie ne. Tada jie pradėjo sodinti muses ant jaučio ragų — savintis kitų darbus. Tačiau pasaulis daug geriau žino kitokius rusų ir bolševikų išradimus. Štai irgi keli pavyzdžiai!

★

Samavoras tikrai rusų išrastas, tik jis nesugebėjo iš jo pagaminti garo mašinos.

Spaudos draudimas irgi dar caro laikų išradimas, tik jie nesugebėjo lietuviam burnos užčiaupti.

Geležinė uždanga su spygliuotom vielom ir šunimis bolševikinio genijaus padaras.

Pabaltijo tautų "savanoriškas" prašymas įsijungti į Sov. Sąjungą yra Višinskio, Ždanovo ir Dekanozovo išradimas; jų čia niekas neapgavinkė.

Elektriniai marškiniai žmonėms kankinti irgi bolševikinių "mokslo žmonių išradimas". Jie buvo naudojami Telšiuose, Rainių miškelyje, užkankinant 73 lietuvius. Panevėžyje aš pats mačiau tuos marškinius su įrašu "Maskva."

"Degtukų dežutė", kuri šaudo nuodingu cijanu, kad likviduotų bolševizmo priešus, yra Lubiankos kalėjimo patentas.

Gyvuliniai vežimai žmonėm marinti ir **vergų darbai,** kuriėm jie vežami, Sovietų Rusijos yra patentuoti.

Ir tai ne galas. Tų baisių išradimų yra nesuskaitomų. Ir tai visa, anot bolševikų propagandos, 'tarnauja mokslo pažangai, liaudies gerovei ir taikai".... **Mikas**

BĖGA IR VAIKAI

Berlyne kom. jaunimo kongreso metu 180 vaikų ir 58 mergaitės perėjo į vakarus. Juos nori perkalbėti, kad pasiviešėję grįžtų. Jie spiriasi.

Fordas skiria meno premijas

Fordo motorų bendrovė pakvietė 28 specialistus, kurie turės paskirstyti $43,000 sumą aštuntosios metinės industrinio meno parodos laimėtojams. Paroda bus nuo liepos 14 ligi 16 d.

Piniginės premijos, nuo $20 ligi $100, bus išdalintos 730 asmenim. Pirmieji 13 laimėtojų ir jų instruktoriai bus nemokamai trim dienom nuvežti į Detroitą ir Dearborną rugsėjo mėnesį.

Laimėtojų projektai bus išstatyti Chicagos meno ir pramonės muzėjuje nuo rugpiūčio 7 ligi spalio 4 d. ir paskutinę rugsėjo savaitę bus jų paroda Ford Rotunda patalpose, Dearborne, Mich.

Išstatomieji projektai turi būti pagaminti mokyklų dirbtuvėse ir instruktorių priežiūroje. Dalyvauti gali ne vyresni kaip 21 m. studentai nuo 7 ligi 12 skyriaus. Tikimasi susilaukti iš visų vietovių apie 5,000 projektų.

Paroda apima 14 sričių: medžio darbai, architektūros brėžiniai, spausdinimas, elektra, mašinų skyrius, mechanikos braižiniai, formavimas ir nitavimas, žaliavos, smulkioji graviūra, plastika, odos darbai, keramika, modeliai ir kita.

(Skelb.)

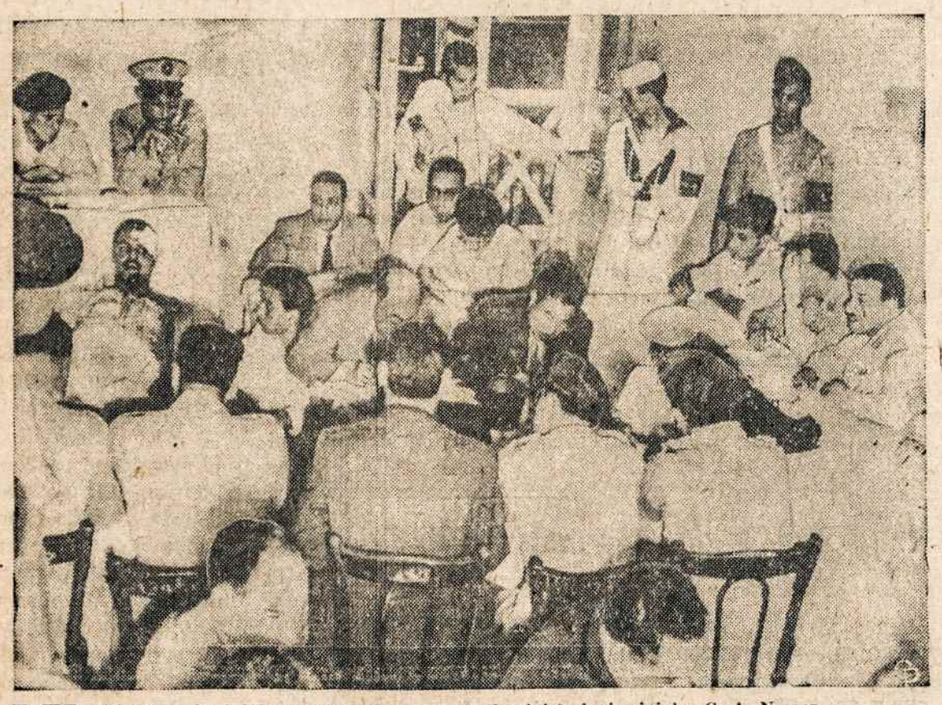

KAIRE teisiama 15 karininkų, kurie kėsinosi nuversti ministerį pirmininką G. A. Nasser.

SPAUDA

ŠV. PIJUS SKAITĖ "DRAUGIJĄ"

Spaudos laisvės atgavimo sukaktis. Pijaus X paskelbimas šventuoju. Tom dviem progom J. Vaišnora, MIC, jaunimo žurnale **Ateityje** gegužės nr. duoda įdomių smulkmenų apie spaudos organizavimo pradžią laisvę atgavus ir apie vieno tos spaudos organo — "Draugijos" — patekimą į popiežiaus Pijaus X rankas.

★

Vos tik spauda buvo 1904 atgauta, kelętas Kauno kunigų susirūpino įsteigti draugiją lietuviškom knygom leisti. Iniciatyvos ėmėsi kun. P. Januškevičius. Prisidėjo kunigai V. Jarulaitis, K. Olšauskas, J. Byla. Jie pakvietė draugijos direktorium kun. A. Dambrauską. Draugija knygom leisti buvo užregistruota Kauno gubernatoriaus Veriovkino 1906 spalių 3 šv. Kazimiero Draugijos vardu. Jau spalių 17 buvo iškilmingai įsteigta ir jos leidžiamo žurnalo "Draugijos" redakcija. Iškilmėse dalyvavo vysk. G. Cirtautas, J. Basanavičius, J. Naujalis, Dr. R. Šliupas, T. Žilinskas, J. Gudavičius, 11 kunigų.

1908 m. draugija nutarė pasiųsti per kun. P. Januševičių popiežiui Pijui X po vieną egzempliorių šv. Kazimiero Draugijos išleistų knygų bei laikraščių.

★

Atvykęs į Romą, kun. Januševičius kreipėsi į Vatikano monsinjorą Bisleti (vėliau kardinolą), prašė audiencijos pas popiežių, išdėstydamas savo kelionės tikslą — įteikti Pijui X dovanų šv. Kazimiero Draugijos leidinius.

"O kiek gi tamsta tų knygų esi atsivežęs"

"Apie 40."

"Tai ištisa biblioteka!"—sušuko nustebęs monsinjoras.

"Biblioteka nebus, tai tik pirmosios po spaudos atgavimo šv. Kazimiero Draugijos išleistos katalikiškos knygelės," — atsakė kun. Januševičius.

Mons. Bisleti pažadėjo išrūpinti prašomą privačią audienciją. Ir iš tikrųjų rytojaus dieną gavo pranešimą, kad šv. Tėvas priims delegatą birželio 24 d. 12 val.

Gavęs tą malonią žinią, kun. Januševičius laiku prisistatė į Vatikano rūmus. Jis puikiomis salėmis buvo nuvestas prie popiežiaus Pijaus privataus darbo kambario: Ten bedidamas nešėsi po pažasčia gražiai aptaisytą "Draugijos" tomą kaip storiausią iš visų draugijos leidinių. Kitas knygas kun. Januševičius, Mons. Bisleti patartas, buvo pats įteikęs Vatikano bibliotekai. Vienas Vatikano tarnų atnešė sidabrinį padėklą, ant kurio padėjo "Draugiją" ir pamokė, kaip įteikti popiežiui.

Galop pakviestas pas patį popiežių Pijų X. Atidavęs jam, kaip Bažnyčios Galvai, pagarbą, delegatas buvo bepradedąs stovėdamas pasakoti apie savo atvykimo tikslą, bet Pijus X, pertraukdamas jo kalbą, tarė:

"Sedeas" (sėskis).

Kadangi kun. Januševičius buvo girdėjęs, kad sėdėti prie popiežiaus turi teisę tik vieni kardinolai, todėl vis bestovėdamas bandė toliau kalbėti. Bet Pijus X, rodydamas kėdę, meiliai vėl pakartojo:

"Sedeas"!

Delegatas pagaliau išdrįso atsisėsti ir ėmė pasakoti apie lietuvių katalikų vargus po rusų valdžia, apie spaudos atgavimą ir pagaliau paprašė priimti draugijos atsiųstą Vatikano bibliotekai dovaną.

Pijus X, klausydamas delegato kalbos, reikšdamas lietuviams nuoširdžios užuojautos, kelissyk kartojo:

"Paupercula Lituania" (vargšė ta Lietuva).

Delegatui baigus kalbėti, Pi-

(Nukelta į 3 p.)

Public Notice

in the event of an enemy air attack

OUR TOWN MAY NOT HAVE AN EARLY WARNING!

Lack of civilian volunteer plane spotters leaves vital observation posts vacant

How important are these plane spotter posts? Read these facts and judge for yourself:

The Reds have recently completed several air bases in northern Russia from which they can reach any point in the United States. The Soviets are known to have 1000 heavy bombers—enough to blast 89 top U. S cities at a single blow leaving eleven million casualties!

"What about the Air Force and Radar?" you ask.

Our interceptor planes and anti-aircraft batteries . . . must have an early warning. Our present radar can not be depended upon because of its inability to spot *low-flying* aircraft. Only the eyes and ears of the Ground Observer Corps can do this job. And, the shocking fact is that *our town simply does not have enough volunteers to man all of the necessary spotter posts!*

Will you help fill the gaps in our ranks? Join the 300,000 Americans wearing the G.O.C. wings. So long as the Iron Curtain still exists, we dare not relax our "Sky Watch." Two hours a week is all that is required to help keep your home and your country safe!

Keep your eye on the sky in the

GROUND OBSERVER CORPS

JOIN TODAY—Write or phone—Name and address of Civil Defense Director—Telephone No.

Contributed as a public service by

Wake Up! Sign Up! Look Up!

DARBININKAS

THE WORKER
Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
— BY —
FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N .Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko **Redakcinė Komisija.** Vyr. red: **S. Sužiedėlis**

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nėnaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Birželio įvykių ženkle

Į vakarus plukdė burliokai Nemunu Lietuvos girių medžius. Į rytus jų ainiai visais keliais plukdo Lietuvos žmones. Nuo 1940-41 ir nuo 1944 kasmet masės jų plukdomos kaip daiktai. Su amžino atminimo stotimis — Praveniškėse, Rainiuose, Červenėje ir šimtuose nežinomais vardais pavadintų lagerių Rusijos šiaurėje, rytuose. Ketvirtos savo gyventojų dalies lietuvių tauta yra netekus.

★

Lietuvių, latvių, estų, lenkų dalia — kad jie buvo pirmosios aukos iš Europos. Šiandien jau daug pasikeitė — kraujas plukdomas į rytus iš dešimties pavergtų europinių kraštų. Taip pat iš Kinijos ir Korejos daiktais paversti žmonės gabenami į Saksonijos, Čekoslovakijos uranijaus kasyklas, Rytprūsių lagerius. "Žmogaus išnaudojimą bolševiku" Kremlius išplėtė ir tebeplečia iki sunkiai bepatikimo masto.

★

Perdidelė tai kraujo upė, kad jos galėtų nematyti vakarų pasaulis. Jungtinių Tautų sudarytas "Ad Hoc" komitetas surinko dalį liudijimų, kaip prievarta ištremtųjų krauju yra plaujamas Sibiro auksas ir perduodamas į Vakarų bankus; kaip kaulais ir kūnais statomos pylimų, tvenkinių, kasyklų, naujų sodybų piramidės naujiem faraonam. Juos sudėjo į storas knygas.

Liudijimai vis auga. Šiandien ir Amerikos kariuomenė paskelbė, kaip jos vyrai buvo naikinami to paties Rytų demono sukurtose belaisvių stovyklose Azijoje. Ir išvada netikėta. Išklausęs nežinomojo liudininko, kaip bolševikai sėjo mirtį Pravėniškiuose, kongresmonas Bentley sušuko: "Pereitą savaitę aš išklausiau vieno Amerikos GI liudijimo, kaip jis išsigelbėjo iš šiaurės Korejos belaisvių stovyklos. Dvi įstaigos, bet jos yra visai paralelės." Ir kongresmanas Maddenas kalbėjo: "tai darbai tų pačių barbariškų komunistinių diktatorių. Tų pačių."

★

Augantis kaip siaubas žmonių deportavimas ir naikinimas vienus hipnotizuoja, kitus skatina šaukti ir veikti. Hipnotizuota yra Europa. Hipnotizuotos Jungtinės Tautos, kurios nedrįsta atversti jos komiteto surašytų knygų, kad bent pasmerkimo ištarmę pasakytų didžiajam kaltininkui, kuris žmonių išnaudojimu ir naikinimu toli pralenkė savo bendrininką Hitlerį.

Bet kyla jau ir šauksmo. Baigęs eilę pabaltiečių apklausinėti, komisijos pirmininkas Kerstenas pažymėjo: "yra simboliška, jei komunistai paleidžia iš kalėjimų nusikaltėlius su ilga nusikaltimų praktika, plėšikus ir vagis. Tai yra tie žmonės, kuriuos jie pastato į valdžią—ir tai tokiais iškrypėliais komunistai naudojasi įtvirtinti komunizmui tuose kraštuose."

Vis daugiau akių Vakaruose pamato likimą, kuris gali būti palygintas su bibliniu įspėjimu, įrašytu neregimos rankos sienoje: "Mane, Tekel, Fares"—pasverti tavo darbai ir suskaitytos tavo dienos. Tas laikas artėja sparčiai. Tik pats įspėjimas taikomas dviem pusėm: arba Rytų šėtonui, arba Vakarų milžinui, kuris mato, bet nepajuda veikti.

Dovydaičio laiškas Reiniui

Bolševikai numarino Vladimiro kalėjime arkivyskupą Mečislovą Reinį. Taip jie pagerbė arkivyskupo 70 metų sukaktį.

Jo 50 metų sukaktį gerbdamas, prof. Pr. Dovydaitis buvo parašęs vysk. M. Reiniui viešą laišką. Jis buvo paskelbtas "Ateityje" 1934. Laiške sumini, kaip M. Reinys buvo bolševikų kalinamas prieš 15 metų, šiandien jau sakytume, prieš 35 metus.

Šią laiško dalį čia pakartojame, norėdami laikyti atminime ir arkivyskupą Reinį ir prof. Pr. Dovydaitį, kurie abudu yra bolševikų aukos — pirmasis nukankintas kalėjime, antrojo, deportuoto, likimas nežinomas.

Teesie tai anuo "betoniniu stulpeliu", kuris primena kovos įvykius ir žmones.

"Vilnių užėmusiems bolševikams tu buvai dagis aky. Mat, buvai ne tik sausas 'štubengelehrtas', t.y. ne tik kabinetinis mokslo žmogus ir mokytojas, bet ir visuomeninkas. Toks būdamas, Tu, jei turėdavai kur galimumo kokią viešą paskaitą paskaityti, su bolševizmu nekoketuodavai, kaip kad kai kas iš katalikų darė. Dėl to bolševikai pirmiausia puldavo Tave savo laikrašpalaikiuose, o kai buvo priversti iš Vilniaus sprandatrūkčiais nešdintis, tai su kitais įžymesniais Vilniaus lietuvių veikėjais ir Tave jie

pasigrebė kaip įkaitą.

Tai reiškė, kad Tavo lyginamasis svoris jau tuomet buvo neeilinis. Areštavę Tave, 1919 m. vasario mėn. 23 d. paleido tik lygiai po penkių mėnesių.

"Būdamas specialybe psichologas ir nelabai kalbus atsilankantiems pas Tave interjuvistams ,vienam tokių šį savo gyvenimo penkių mėnesių laikotarpį pavadinai 'specifinio malonumo' laikotarpiu ir jį taip apibūdinai vienu sakiniu: '1919 metais bolševikai davė geros progos per penkius mėnesius jų lėšomis pažinti Vilniaus, Daugpilio ir Smolensko kalėjimus; jų malonumus su... visomis jų blakėmis asmeniškai patirti ir tuo būdu gerai susipažinti su kalinio psicholoja.'

"Bet aš norėjau ir daugiau šį tą sužinot iš Tavo gyvenimo per šį 'specifinio malonumo' laiko tarpą. Tuo tikslu permetęs akimis Tavo šio laikotarpio gyvenimo draugo kan. Dogelio dienoraštį radau: kaip visi buvote Vilniuje areštuoti; kaip 1919 m. Velykų naktį purvinais keliais buvote pėsti iš Vilniaus atvaryti Ukmergėn (patsai jau iš užsienio grįždamas turėjai skaudamas kojas dėl gįslų išsiplėtimo); paskui ir pėsti ir važiuoti buvote nubugdinti į Zarasų kalėjimą Tau neleidus Daugailiuose nei su savaisiais pasimatyti; kaip paskui buvote sugrūsti Daugavpilio kalėjiman ir čia

privertė jus valyt komisarų išvietes,

kaip paskui gražiausiomis pavasario dienomis sugrūstus bekoniškame vagone jus vežė į Smolenską ir čia pralaikė iki liepos mėn. 20 d.; kaip Tau Smolenske katorginiame kalėjime 'konovalas' felčeris ausį sužeidė; kaip paskui buvote vėl gabenami atgal į Daugavpilį, o iš čia pėksti varomi į Zarasus; kaip pagaliau ketvirtą kelionės dieną buvote atvežti į bolševikų - lietuvių frontą, ėjusį tuo metu tarp Degučių ir Daugailių.

"Apie paskutinį rafinuotą bolševikų pasityčiojimą žinau ne tik iš kan. Dogelio dienoraščio, bet vieną kartą važiuojant pro Degučius ir patsai man pasipasakojai apie čia turėtus tokius šiurpius pergyvenimus, nuo kurių buvai net apalpęs... Tik įsivaizduokime. Be jokios kaltės įkaitu paimtas, penketą mėnesių kalėjimuose iškankintas žmogus inteligentas po keturių vargingos kelionės dienų su naktimis be poilsio atgabenamas ton vieton, kur jis tikisi, kad štai jau baigiasi jo visos kančios, kad netrukus po valandos kitos jis jau gaus laisvę ir grįš į savo tėvynę. Jis kelias valandas

vežamas užrištomis akimis

per fronto pozicijas, rodos, atvežamas į pačią iškeitimo vietą. Bet pastovėjus ilgą valandą sukomanduojama skubiai važiuoti atgal (vis užrištomis akimis), lekiama plentu šuoilais, galą pavažiavus pasukama iš plento į paprastą kelią, juo kiek pavažiavus sustojama, komanduojama lipt iš ratų stoti paskui vienas kitą, susikibti ir užrištomis akimis eiti nežinia kur ir girdėt, kaip kareiviai čia pat barškindami užtaiso šautuvus... tai koki nervai čia gali išlaikyti. "Dieve! Aš ilgai rengiausi dirbti Tavo garbei ir mano brangios tėvynės gerovei! Ir štai dabar, vos tik pradėjus dirbti, jau turiu su gyvybe skirtis ir čia pat savo gimtinės...." — tokios maždaug mintys galėjo ateit Tau aną šiurpulingą momentą, kol dar sąmonė veikė. Paskui ji pasiliovė veikusi,

ir apalpai.

Bet ir šį baisųjį momentą išgyvenus, dar nebuvo atėjęs jūsų vargų galas: dar apie septynetą valandų bolševikų fronto štabe laukimas, vėl užrištomis akimis gabenimas į frontą, čia laikymas, vėl gabenimas atgal ir vėl priekin, atvedimas į pačią liniją, nesulaukus iškeitimo vėl gabenimas atgal į Zarasus visą iškeitimo viltį praradus; vėl grąžinimas, vėl užrištos akys, vėl

(Nukelta į 4 psl.)

Prof. PR. DOVYDAITIS, Vasario 16 akto signataras, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, mokslininkas eruditas, ateitinikų kūrėjas ir garbės pirmininkas, pirmasis ir ilgametis "Ateities" redakotrius, 1941 m. birželio 14 d. išvežtas į Sibirą.

PREL. A. DAMBRAUSKAS - ADOMAS JAKŠTAS, ilgametis šv. Kazimiero Draugijos pirmininkas, "Draugijos" ir "Ateities" redaktorius, miręs 1938 m.

Šventasis Pijus skaitė "Draugiją"

(Atkelta iš 2 ps.)

jus X atsidėjęs pavartė jam įteiktą "Draugijos" tomą, perskaitė vieną kitą žodį lietuviškai ir padėkojęs už dovaną, suteikė palaiminimą delegatui, jo atstovaujamai šv. Kazimiero Draugijai, visiems jos nariams, rėmėjam ir visam Lietuvos kraštui.

Audiencija truko 25 minutes.

Taip užsimezgė ryšys ir dvasinė pažintis tarp švento Pijaus X ir katalikiškos spaudos pionieriaus Lietuvoje kun. Dambrausko - Jakšto. Šis vykdė Pijaus X idealus Lietuvoje, o popiežius laimino ir rėmė jo veiklą. Prie Pijaus X palaiminimo ir jo rankose buvusio "Draugijos" žurnalo gimė "Ateitis" (1911), apie kurią susibūrė katalikiškoji, mokslus einančioji Lietuvos ateitininkija, kuri tiesiogiai pasirinko įgyvendinti Pijaus X šūkį ir idealą "Visa atnaujinti Kristuje."

Šv. Kazimiero Draugija greitai augo. Kai 1931 šventė savo 25 metų sukaktį, turėjo 3396 narius, jų tarpe 2 arkivyskupus, 6 vyskupus, 384 kunigus. Pažymėtina, kad didesnis narių skaičius (56 procentai) buvo tada Amerikoje.

★

Pats "Draugijos" žurnalas lietuvių inteligentijai turėjo tokios reikšmės, kaip paskui Nepriklausomoje Lietuvoje žurnalas "Židinys", kuris "Draugiją" pakeitė nuo 1923, arba kaip tremtyje juos pakeitę "Aidai".

JOHANNES LINANKOSKI

PIENININKĖ

Vaizdelis iš suomių gyvenimo

2

— Taip, — tarė ji ir pažvelgė jam į akis, bet tuoj nuleido žvilgsnį, kai tik pastebėjo jo tyrinėjančią akių išraišką.

Ir jąją pagavo tolių ilgesys. Anas balsas, anas linksmumas ir būdas juokauti, lyg būtų kito pasaulio skambesys, kuriame ji niekada dar nebuvo.

Nuo šiol Einas Yrjajus įsitikino, kad pienininkė buvo radinys. Žinoma, jis manė, kad jaunuolis, jeigu jis yra rašytojas arba menininkas, dažniau nei kartą savo gyvenime sutinka tokių radinių. Čia betgi, ar šiaip ar taip, buvo išimtis.

Šį kartą jis tyrinėjo ir anas akis, stengdamasis atskleisti tą švelnią paslaptį. Žinoma, jis tik pusiau tesuprato, bet kai kurie bruožai tvirtai įsmigo atmintin, Pirmiausia — tas nepaprastas akių žerėjimas — lyg juodžiausių anglių, kurios sugeria visus saulės spindulius. Jam rodės, lyg tai būtų prigimties įstatymas, kad vokai, kurie slėpė aną šviesos gausumą, turi taip paslaptingai ilsėtis ir tik pro siaurą plyšelį keletą spindulių išleisti, dar ir tuos pačius blakstienomis nuslopinti, kad jie perdaug neakintų.

★

Hilja grįžo prislėgta namo. Ir kai pasiekė kryžkelį į Paetelą, ji net susijaudino. Kas bus su Niiajum? Visą dieną vengė jį susitikti. Ir vakare ji anksčiau paspruko ir užsidarė savo kambaryje.

Rytmetį buvo žingsnis toks lengvas, gaivinančiai dvelkė vėjas į veidą. Ji atrodė šokinėjanti kaip ėriukas pavasario pievoje. Aukštumėlėje prie upelio džiaugsmas padidėjo.

Ar jis šiandie atvyks? Galvojo. Ji nusiviltų, jei būtų kitaip.

Ir jis atvyko. Šį kartą jis nieko nesakė — tik pasisveikino ir atsisveikino. Bet balsas buvo tas pats, kaip anksčiau, gyvas ir džiugus. Ji beveik drąsiai pažvelgė jam į akis. Ir ji pamatė prieš save tiesų vyrišką veidą ir žvilgsnį.

Ir ji buvo neišsakomai laiminga. Taip praėjo daug dienų. Kasdien kelionės su pienu Hiljai virto džiaugsmo švente, lyg šitoj kelionėj kažką tyrą ir gerą sutiktų, iš kur tekėtų tiek daug jėgos.

Nemažiau pasitenkinimo šiose kelionėse rado ir Eina Yrjajus. Kiekvieną dieną jis ką nors naujo pastebėdavo, atidengdavo naujų grožybių, ar tai lūpų šypsuly, ar tai smakro linijose, ar drabužių suvirpėjime. Jis vis ieškojo klaidų ir jų nerado.

Vieną dieną jo nustebimas pasiekė aukščiausia tašką. Eina Yrjajus nebūtų suomis, jeigu jis pats pirmą dieną nebūtų parašęs broliui. Su pirmu paštu atsiųsk mano paveikslų rinkinius. Ir jis rado juose kažką panašaus į jos akis.

—O tu Bernardino Luini, Milano genijau! — sušuko jis mintyse. — Nuostabiai gražus buvo tavo "Mergelės" modelis. Tiek daug aš matau. Bet jeigu aš būčiau teptuko meisteris, manoji suomiškoji mergaitė tikrai susikirstų su tavo "Mergele" dėl pranašumo. Tavo "Mergelė" turi lašą aristokratiško kraujo, bet manoji turėtų du lašu žydinčios jaunystės.

Nuo šios akimirkos jis savo mintyse ją vadino "Mergele".

★

Po dviejų savaičų įvyko kažkas negirdėto. Kaip paprastai, Eina Yrjajus plepėjo su Paatelos seniu ir nukrypo kalbos apie dvarą, apie vyrus ir santykius.

— Blogi jie dabar visur, bet dvaruose jie visada buvo pakrikę, — pareiškė ūkininkas.

— Vienok Virumakijuj mažų mažiausiai yra viena labai tvarkinga mergaitė, toji pienininkė.

— Tvarkinga, žinoma tol, kol ji gyveno pas motiną, bet dabar kas apie ją pasakojama....

Jam užėmė kvapą, kai jis išgirdo. Jis pasakojo, kaip Niiajus gėdingai meilinasi visom, ir jaunajai pienininkei.

Einas Yrjajus įtužo. Savo pirmam įpykime jis galėjo kažką padaryti ir mergaitei ir tam fogtui.

Sekantį rytmetį jis jau neturėjo perduoti nė vieno laiško. Nebūtų galėjęs ramiai sutikti mergaitės, nes jo jautri siela buvo taip giliai įžeista.

★

Tuo tarpu ir dvare kažkas įvyko. Niiajus tuoj pastebėjo, kad Hilja jo vengia. Bet jis rado progą užstoti jai kelią. Hilja išsisukinėjo visokiais būdais, kad ji pavargus ir negalinti jo susitikti. Taip kartojosi keletą kartų, ir ji išsisuko. Bet kai nepasirodė Eina Yrjajus, ji jautėsi pritrenkta. Jai rodės, kad pasaulyje nebūtų nė vieno, kuris galėtų įkvėpti jai drąsos, ir nieko, dėl kurio vertėtų ir toliau stengtis. Kai Niiajus vakare užstojo jai kelią, ji nuėjo su juo ir buvo lipšni.

Kitą dieną ji buvo dar liūdnesnė. Artėdama prie kryžkelės ji jautėsi nelaiminga. Tikriausiai jis ir šiandie neatvyks, nes nebuvo vakar.

Bet jis jau ėjo. Susimąstęs artinosi prie jos. Taip, jis viską žinojo. Jis buvo ne toks, kaip visada. Jo balse buvo kažkoks aštrumas, panašus į kunkuliuojantį pyktį. Dar didesnei nelaimei jis turėjo laišką, kuriam reikėjo parūpinti pašto ženklus. Jis kalbėjo apie tai, padavė pinigų, dar kažką pasakė apie tą patį. Jis tai darė taip pamažu, lyg būtų turėjęs tikslą kankinti ją nepermaldaujamais žvilgsniais. Nė karto ji nepakėlė akių. Bet kai padavė laišką, jos veidas užsidegė. Tada susijaudinusi patraukė vadeles ir apsvaigusi nuūžė, net negirdėdama, ar jis atsisveikino.

★

Einui Yrjajui šis susitikimas buvo kaip tik reikalingas. Dar prieš mergaitės atvykimą jis turėjo ko pasakyti, išlieti savo susikrimtimą piktais žodžiais. Bet kai mergaitė pasirodė, jis pajuto, kad visi žodžiai tebūtų tik kvailystė. Vis dėlto jis norėjo parodyti, kad jis žino. Taip jis ryžosi ją kankinti žvilgsniu. Ir pataikė į ją. Matė kaip ji išsigando pradžioje, o paskui nuraudo.

— Dabar viskas tarp mūsų aišku. — Mąstė jis žiūrėdamas į skubiai tolstančią mergaitę.

★

Grįžusi ji galiai verkė. Niiajus jau neturėjo pirmykščio patrauklumo. Iš savo kelionių į stotį ji parsivežė kitą veidą, kitą džiaugsmą. Ir kodėl ji vakar buvo tokia netvirta ir susitiko su Niiaju.

Ir dabar, pamačiusi jį ateinant, spruko ir giliai pasislėpė tarnaičių kambaryje.

Rytmetį, kai ji artinosi prie kryžkelės, suprato, kaip giliai įžeidė aną gerą pažįstamąjį. Jis laukė savo vietoje.

Jau iš tolo pajuto jo aštrų žvilgsnį ir girdėjo šaltą balsą. Jo žvilgsniai dar vis degė ant jos veido. Kai ji kišosi laiškus į krepšelį, jautė būtinumą pasiaiškinti, pasiteisinti. Ir todėl staiga pažvelgė jam tiesiai į akis, bet ji neišlaikė ir tuoj nuleido.

Tiek daug ji vis dėlto suskubo pamatyti, kad jis suprato jos žvilgsnį. Jis atrodė toks nudžiugęs, lyg norėtų praverti lūpas.

Tačiau jis tik atsisveikino. Vėl balsas skambėjo draugiškai ir padrąsinančiai. Ji jautė, kad jis daugiau nebepyko, nors ir ne viską buvo atleidęs.

Niiajus supyko. Tos pačios dienos vakarą jis tvirtu balsu paklausė Hilją, ką visa tai reiškia.

(bus daugiau)

Jaunimas nori atsikvėpti

KUN. ANT. BUNGA

Didžiumai lietuvių tremtinių išvykus iš Vokietijos, likusis jaunimas buvo primirštas. Tiesa, apie jį buvo rašoma ir prašoma jam pagalbos, tačiau konkrečiai į darbą nerizikuota eiti. Vasario 16 gimnazija priglaudė gražų lietuviškojo jaunimo būrį, tačiau tik menką dalį Vokietijoje gyvenančio. Pagaliau ir šis jaunimas nori gaivinančiai atsikvėpti stovykliniame gyvenime.

Prieš pora metų, T. Alf. Bernatoniui vadovaujant, imtasi jaunimo stovyklų organizavimo darbo. Sechache suorganizuota stovykla sulaukė virš 100 lietuviškojo jaunimo. Bendra malda, paskaitėlės, iškylos, laužai taip jaunimą nuteikė, kad dažnas net ašarojo atsisveikindamas. Pasisekusi stovykla davė dar didesnį impulsą šio darbo ir ateityje neapleisti. Praeitų metų stovyklos turėjo jau virš 200 lietuviškojo tremties jaunimo.

Ir šiais metais T. Alf. Bernatonio, lietuvių misijų direktoriaus Vokietijoje rūpesčiu, norima suorganizuoti **katalikų vaikams** vasaros stovyklą. Vieta surasta, laikas nustatytas. Sveikintina, kad šiai stovyklai vadovauti imasi ateitininkai. Tai mūsų nestebina! Likusis ateitininkų būrys, išsisklaidęs po plačiąją Vokietiją, nori irgi šiais ypatingai ateitininkų istorijoje metais suskristi į vieną būrį taip, kaip užjūriuose gyveną ateitininkai į kongresą Chicagoje.

Be užjūrio lietuvių pagalbos mes ir šiandieną, kaip ir visuomet, negalėsime atlikti šio darbo. Mums reikalinga finansinė parama. Amerikos ir Kanados lietuviai sudarė ir pereitoms stovykloms sąlygas jas organizuoti. Atsišaukimai spaudoje neliko neišgirsti. Kreipiamės ir šiemet į Jus, mieli užjūrio lietuviai, ir prašome finansiškai paremti organizuojamą Vokietijoje katalikiškam jaunimui stovyklą. Kreipiamės į visus lietuvius, nes Lietuvos ateitis glūdi mūsų jaunime. Ypatingai prašome į šį aukų rinkimo vajų aktyviai įsijungti katalikiškąsias organizacijas ir jų vadus. Įdėtas kapitalas į Lietuvos katalikiškąjį jaunimą mūsų neapvils.

Būdų aukoms rinkti, jeigu tik bus noro, bus galima visuomet rasti. Šiam aukų vajui nuoširdžiai norėtųsi kviesti ateitininkus, nes tai bus jų broliui-sesei auka.

Apie stovyklos reikalingumą tremties jaunimui nereikėtų kalbėti. Daugumas lietuvių vaikučių tėvai Vokietijoje gyvena iš menkos pašalpos, kurios sunkiai užtenka kasdieninei duonai. Nenuostabu, jeigu didelis procentas lietuvių Vokietijoje serga džiova. Jaunimą mes turime nuo šios nelaimės apsaugoti.

Ir lietuvybės išlaikymui vasaros jaunimo stovyklos yra būtinos. Čia jaunimas klausosi paskaitų, čia jis organizuoja laužus, išskylas, bendroj maldoj prisimena jis savo tėviškę. Prie partizanų kapo jis išgyvena Lietuvos dabartinį kančios kelią. Ir lietuviškas žodis, kurio sukaktį šiais metais iškilmingai minime, yra gražiai vasaros jaunimo stovyklose puoselėjamas.

Tie vaikučiai , kurie pirmoje stovykloje Sechache silpnai lietuviškai kalbėjo, praeitų metų stovykloje jie visiškai gražiai vartojo savo tėvų gimtąją kalbą.

Tat ir kviečiame visus į aukų rinkimo talką. Mes pradėjome, o jūs padėkite, nes mums visiems rūpi Lietuvai grąžinti visais atžvilgiais sveiką mūsų jaunimą.

Aukas prašome siųsti Tėvui Alf. Bernatoniui, Lietuvių Misionierių Direktoriui Vokietijoje, 16 Dieburg, Kapuzinerkloster, Germany, tiesiog arba per Balfą.

BERLYNE, prie Bradenburgo vartų, kur prieina vakarų zona, bolševikai surengė dideles jaunimo demonstracijas, tačiau policija saugojo, kad niekas į vakarus nepereitų.

Dovydaičio laiškas

(Atkelta iš 3 psl.)

pėsčių ėjimas... juk šitos valandos turėjo rodytis amžinybe... Todėl tat, kai buvote iškeisti ir perėjote tą istorinį upelį, kuris anuo metu skyrė laisvąją Lietuvą nuo bolševikų laikomos, tai negalėjote tikėti, kad jau pagaliau esate iš to pragaro išsivadavę, kad jau įžengėte į laisvąją Tėvynę...

"Kiekvieną kartą važiuojant pro šias istorines vietas man kyla nepasitenkinimo jausmas, kodėl šiuo ir kitais kovų dėl nepriklausomybės svarbiais įvykiais pažymėtos, tauriausių Lietuvos sūnų krauju palaistytos vietos šiandien yra paliktos, jokių viršinių regimų ženklų nepažymėtos.

Kad bent mažais betono stulpeliais

su atitinkamais parašais šios vietos kaip tokios būtų pažymėtos! Tuomet kiekvienas pėsčias ar važiuotas keleivis, turistas ir Lietuvos mylėtojas čia sustojęs turėtų progos prisiminti čia vykusius įvykius, kovas, iš šios netolimos, bet herojingos mūsų praeities semtis stiprybės ateičiai ir savo tėvynę dar labiau pamilti."

VAKARŲ VOKETIJOS JAUNIMAS SUDARO PROBLEMĄ

J. MEDAITIS Miunchenas, Vokietija

Bavarijos Švietimo Ministerio dr. J. Schwalber kalba, pasakyta šį pavasarį Landtago biudžeto komisijoje, kurioje jis reikalavo apriboti studijuojančiųjų aukštesnėse mokyklose skaičių ,sukėlė gyvas diskusijas plačiuose visuomenės sluoksniuose. Toks visuotinis susidomėjimas švietimo ministerio iškeltomis mintimis rodo, kad buvo paliestas aktualus ir svarbus kultūrinio bei socialinio gyvenimo klausimas. Jaunimo išmokslinimas ir tolimesnis jaunų jėgų įjungimas į krašto ūkį sudarė ir tebesudaro nemaža galvosūkio V. Vokietijos vyriausybei.

Kodėl tiek daug studentų?

Kalta visų pirma buvo ta aplinkybė, jog, karui pasibaigus ir pradėjus grįžti kareiviams namo, Vokietijos ūkis buvo tiek sugriautas, kad jis tik daliai grįžusiųjų galėjo suteikti pragyvenimo galimybę. Be to, daug kariškių dėl ilgo karo nebuvo suspėję ar galėję įsigyti norimą profesiją. Ypač kritiškoj padėty atsidūrė aktyvūs karininkai, kurie po karo nė galvot negalėjo apie greit gausimą darbą savoje profesijoje. Tad visa ši paliestųjų grupė pasuko į aukštesniąsias mokyklas bei joms atitinkamus paruošiamuosius kursus.

Bet ir normalus akademinio jaunimo prieauglis buvo nemažas. Rusams bei jų satelitams pradėjus tremti vokiečius į V. Vokietiją, norinčiųjų studijuoti skaičius dar daugiau padidėjo. Iki 1950 metų buvusių kariškių dauguma galėjo užbaigti studijas ir susirasti darbo naujose profesijose. Bet ir po 1950 metų spūstis į aukštesniąsias mokyklas nesumažėjo, kaip tai buvo galima laukti. Čia mes ir prieiname prie antro ir tikriausiai pagrindinės priežasties, o dėl ko Vokietijoje šiuo metu yra per daug studentų.

Pasikeitė pažiūra į kai kurias vertybes

Sakoma, kad nelaimė žmogų daugiau pamoko negu protas. Taip ir praėjęs karas nevienam atvėrė akis ir parodė žemiškų turtų reliatyvumą. Sugriauti namai ir įmonės, sunaikintos amatų vietovės ir amatams reikalingų žaliavų stoka vertė tėvus giliai apsvarstyti savo besimokančių vaikų profesinę ateitį. Minėtų faktų akivaizdoje tėvai buvo linkę nukreipti vaikų dėmesį į aukštesniąsias mokyklas ir dėti visas pastangas, kad tik jų vaikai galėtų įsigyti akademinį diplomą, kurio vertė yra mažiau priklausoma nuo karo įvykių raidos bei pasėkų. Vokietijos ūkiui imant smarkiais šuoliais atsistatyti, daugelio tėvų noras tapo ir finansiniu požiūriu įgyvendinamas.

Eiti į aukštesniąsias mokyklas skatino jaunuolius dar ir aplinkybė, kad daugelis įmonių šiuo metu iš savo amatininkų reikalauja brandos arba tolygaus diplomo.

Kokius luomus atstovauja studentai?

Šioje vietoje būtų įdomu susekti, iš kokių visuomenės sluogsnių ateina studentai į aukštesniąsias mokyklas. 1952 m. statistika rodo, jog 28,9% visų V. Vokietijos studentų, tėvai yra patys baigę akademinį mokslą. Tai daugiausia gydytojai ir aukštesnieji valdininkai. Paprastų valdininkų be akademinio išsilavinimo vaikai sudaro 26,8% visų studentų. Įvairių tarnautojų studijuojančių vaikų skaičius siekia 16,5%. Šis skaičius šiuo metu nuolat didėja, palyginus su kitų profesijų klasėmis. Akademinis prieauglis tiesiog iš darbininkijos yra palyginamai mažas. Jis sudaro 4,9%. Tokia padėtis yra susidariusi ne dėl pinigo ar gabumų trūkumo, bet daugiau dėl tam tikro esamos mokyklų sistemos nerangumo. Likusis procentas (22,9) tenka jaunuoliams, kurių tėvai dirba laisvose profesijose, pvz., prekybininkai, amatininkai ir kit.

Ką studijuoja

Kaip pavyzdį, paimkime Muencheno universitetą. 1953-1954 m. žiemos semestrą lankė 10.602 vokiečiai studentai. Iš jų 323 studijavo teologijos fakultete, 1526 — teisės, 2986— valstybinės ekonomijos, 1526— medicinos, 379 — veterinarijos, 1456 — gamtos mokslų ir 335 —farmakologijos fakultete. (Tuo pat metu Muencheno universitete studijavo 558 užsieniečiai iš 53 valstybių. Jų tarpe buvo 6 lietuviai).

Jei kas klaustų, kokios yra Vak. Vokietijoje universitetą baigusiųjų perspektyvos gauti darbą, savoje profesijoje, būtų nelengva atsakyti. Paieškomi yra filologai (lotynų bei graikų kalbos). Teisininkai taip pat nesunkiai įsilieja į valstybės ūkį. Kiek sunkiau turi pavargti gydytojai, iki jiems pavyksta gauti kiek geriau apmokamą skyriaus gydytojo vietą. Norint užsiimti privačia praktika, reikia turėti daug kapitalo. Užsieniečiui tas beveik neįmanoma. Architektų ir girininkų pareikalavimas šiuo laiku yra sumažėjęs. Kitų akademikų vienoks ar kitoks įsikūrimas priklauso nuo privačios iniciatyvos, surastos galimybės ir kitų aplinkybių. Nors jos nėra akademikams palankios, vienok jaunimo veržimasis į aukštesniąsias mokyklas nemažėja.

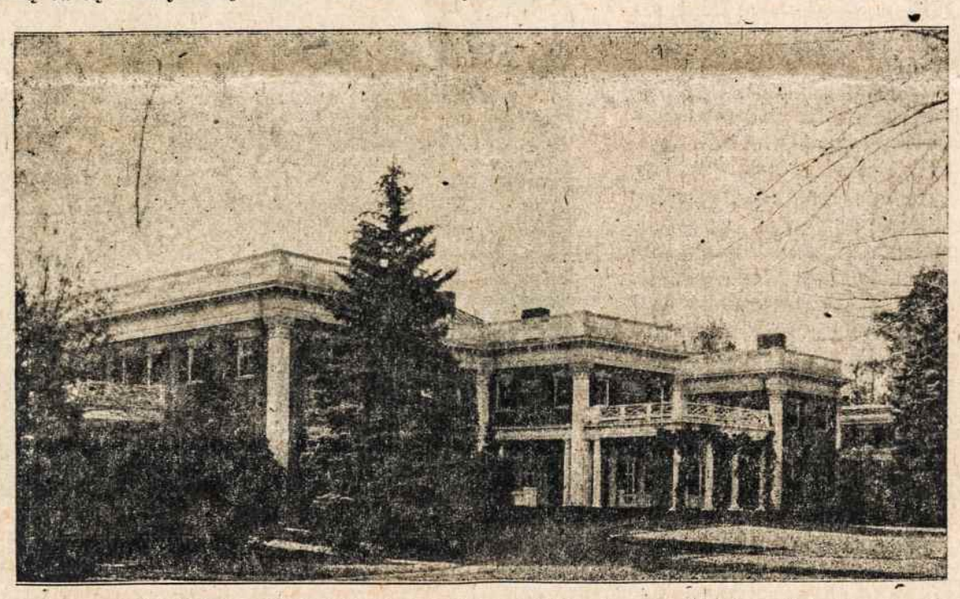

GRAŽUSIS MARIANAPOLIS, į kurį liepos 4 visa da suplaukia minios lietuvių.

Ateitininkų kongresui artėjant

● **J. E. Vysk. V. Brizgys** nuoširdžiai sutiko dalyvauti Ateitininkų kongrese, kur pasakys pamokslą šeštadienį, rugsėjo mėn. 4 d. per Šv. Mišias, kurias laikys Atkų Federacijos Dvasios Vadas **Tėvas V. Gidžiūnas,** OFM.

● **Kleb. kun. A. Linkus** su mielu noru sutiko Ateitininkų kongreso dalyviams užleisti šv. Kryžiaus bažnyčią sekmadienio (IX. 5) Šv. Mišioms. Ši bažnyčia yra gražiausia Chicagos lietuvių bažnyčia. Kai kurie amerikiečiai kritikai teigia, jog tai gražiausia ir visos Chicagos bažnyčia.

● **Prel. J. Balkūnas** sutiko dalyvauti Ateitininkų kongrese ir pasakyti pamokslą per Šv. Mišias sekmadienio (IX. 5) ryte.

● **Solistė Prudencija Bičkienė,** viena iš jaunųjų ir žymiausių lietuvių dainos menininkių, mielai sutiko dalyvauti Ateitininkų kongreso metu ruošiamame koncerte, kuris įvyks rugsėjo 4 d. Maria High School auditorijoje, Chicagoje.

● **Tėvų pranciškonų** bažnyčia gauta Ateitininkų kongreso dispozicijon. Pažymėtina, jog ši bažnyčia yra pačiame miesto centre ir skaitoma viena iš moderniškiausių Chicagos bažnyčių.

● **Kun. St. Yla,** dabartinis Putnam'o vienuolyno kapelionas ir aktyvus visuomenininkas, kalbės Ateitininkų kongrese agapės metu, kuri įvyks sekmadienį, rugsėjo 5 d., po Šv. Mišių.

● **Chicagos studentų at-kų** draugovė sutiko pravesti Ateitininkų kongreso susipažinimo vakarą. Studentai pasirodys su savo meninėmis jėgomis, išleis jumoro laikraštuką ir suteiks progos visiems kongreso dalyviams šeimyniškoje nuotaikoje praleisti pora valandų.

K.

● **Juozas Lingis** iš Švedijos rengiamam ateitininkų albumui atsiuntė labai retų ir brangių nuotraukų iš studentų gyvenimo nepriklausomoje Lietuvoje.

● **V. Matikiūnas,** iš Chicagos, ateitininkų kongreso reikalams paaukojo 5 dol. At-kų Fed. Vyr. Valdyba už auką nuoširdžiai dėkoja. Aukas siųsti Federacijos Generaliniam Sekret. kun. V. Dabušiui, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

● **New Yorko at-kų** stud. ir moksl. draugovės ruošia bendrą šventę birželio 20 d. Taip pat rengiasi duoti įžodį. Programos klausimais vyksta paskaitos.

ŠVENTAISIAIS MARIJOS METAIS

TĖVAI MARIJONAI IR MARIANAPOLIO KOLEGIJOS RĖMĖJAI

SKELBIA

LIETUVIŲ DIENĄ

SEKMADIENĮ
LIEPOS-JULY, 4, 1954

— PIKNIKĄ —

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE
THOMPSON, CONN.

- 11:00 valandą iškilmingos šv. Mišios
- Pamokslą sakys kun. dr. K. Matulaitis, MIC.
- Marijos metų religinis paminėjimas
- Šv. Juozapo parap. choras iš Waterbury, Conn.
- Worcesterio Liet. Drum and Bugle Corps
- So. Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė
- Choras - dainos - pasilinksminimai - laimėjimai
- 4:30—8:30 šokiai — gros Bob Zinkus orkestras

ĮĖJIMAS — 25 c. FREE PARKING

Tėvai Marijonai nuoširdžiai kviečia savo rėmėjus ir visus lietuvius dalyvauti šiame milžiniškame parengime

Jėzuitai carų Rusijoje

Dr. J. Januškevičius

Kai jėzuitų ordinas XVIII a. gale buvo uždarytas, Rusija buvo **vienintelė valstybė,** kur jie galėjo laisvai veikti. Kotryna II, gavusi popiežiaus enciklika (jos turėjo eiti per caro rankas), neįteikė rašto jėzuitams. Nors jiems ir buvo žinomas enciklikos turinys, bet jos neturėdami, jėzuitai aiškino, kad jų tai neliečia, ir savo veiklos nestabdė.

Kodėl carienė Kotryna II palaikė tą ordiną

1784 m. "Moskovskija Vjedomosti" 69-71 nr. buvo atspausdintas jėzuitams nepalankus straispnis. Perskaičiusi tą Noviko straipsnį, Kotryna II pareiškė, kad, suteikus globą jėzuitų ordinui, negalima leisti, jog jį kas nors užgauliotų. O dvaro palankumą jėzuitai laimėjo šitaip:

Carienės sūnaus ir sosto įpėdinio Povilo žmona sirgo ilgus metus dantimis. Jei nepadėjo nei vietos, nei užsienio gydytojai. Kaip tik tuo laiku Polocke atsirado atvykęs iš Vienos (Austrijos sostinės) **tėvas Gruberis S. J.** Sužinojęs apie carienės ligą, jis pasiūlė suteikti jai pagalbą. Po ilgų svyravimų carų rūmų ministeris pasiryžo leisti tam jėzuitui prieiti prie pacientės.

Kai suteikta T. Gruberio pirmoji pagalba pasirodė sėkminga, jam leido apsigyventi net caro rūmuose, kad nuolat galėtų prižiūrėti sergančią ligonę. Po kurio laiko carienė Marija visai pasveiko. Tuo pakilo ne tik Gruberio, bet ir visų jėzuitų autoritetas. Kiekvienas aukštas valdininkas laikė didele garbe jį sutikus pasveikinti. Jį net Karališkoij Mokslo Akademija pasikvietė su paskaita.

Taip netrukus tėvai jėzuitai pradėjo rinktis iš visų kraštų į Rusijos sostinę — į Petrapilį. **1785 m. Kotrynos II ypatingu raštu jiems buvo leista įkurti gimnaziją.** Ta mokslo įstaiga ilgainiui įgijo tokios įtakos, kad jon visa Rusijos diduomenė siųsdavo savo vaikus. Nemaža jos auklėtinių, kaip grafai Šuvalovai, Gagarinas ir kunigaikščiai Volkonskiai, kurie lankė tą gimnaziją, tapo jėzuitų ordino nariais.

Bet ilgainiui, panslavizmo įtakai padidėjus, palietė ir jėzuitus. **1815 m. sausio mėn. kariuomenė apsupo Petrapilyje jėzuitų rūmus ir visus išgabeno** į Polocką. Ten neleido priimti naujų narių, o mirus paskutiniam jėzuitui, nė vienam iš užsienio neleido peržengti Rusijos sienos.

Išimtį sudarė tik **T. Pirling,** rusas atsivertėlis, kuris gyveno Briuselyje, Belgijoje. Jis turėjo teisę aplankyti didįjį kunigaikštį, paskutinio caro dėdę Vladimirą Aleksandrovičių. Jėzuitas naudojosi ir kunigaikščio karieta ir gyvendavo pačiuose rūmuose, kur, sako, ir mišias laikydavo.

Šis T. Pirling mirė tuoj po pirmojo pasaulinio karo Briuselyje, palikdamas didžiulę slavų bibblioteką, kurią tvarkyti patikėjo grafui Tiškevičiui, S.J.

T. Pirlingas naudojosi ta privilegija dėl to, kad jis buvo suradęs Vatikano archyvuose Rusijos didžiojo kunigaikščio Jono III vedybų bylą su Bizantijos kunigaikštyte Sofija Paleologaite. Rusų istorikai buvo dėkingi už tų šaltinių paskelbimą.

SLAPTIEJI JĖZUITAI RUSIJOJE

Nors Rusija ir buvo prieš jėzuitus pasistačiusi "geležinę sieną", bet vis dėlto pasisekdavo kai kam pralįsti. Toks vienas ir **buvo F. Viercinskis,** S. J.

Kotryna II buvo kilusi iš Vokietijos. Iš ten, daugiausia iš Bavarijos, pasikvietė daug ūkininkų, kuriuos aprūpino nemažom žemėm ir įkurdino Pavolgio krašte. Toks vienas stambus vokietis turėjo nemaža vaikų. Būdamas katalikų, nenorėjo jų leisti į rusiškas mokyklas. Jis ir pasikvietė iš Vokietijos F. Viercinskį, kuris nors ir buvo dar labai jaunas, bet priklausė jėzuitų ordinui.

Samaros (šiandie Kuibyševo) gubernatorium buvo tuomet **Lietuvos gyventojams gerai žinomas Dotnuvoje gyvenąs P. Stolypinas.** Šis dažnai lankydavosi pas vokietį ūkininką, kur susipažino su Viercinskiu. Šis jau mokėjo gražiai rusiškai ir gubernatoriui padarė įspūdžio savo giliu išsilavinimu. Vėliau Viercinskis pasisakė, kad tapęs kunigu. Gubernatorius sveikindamas kiek apgailestavo, kad jis Vokietijos pilietis, šiaip jo mokslas ir dorybės leistų jam užimti žymią vietą Rusijos katalikų hierarchijoje.

Netrukus mirė Maskvoje prancūzų šv. Liudviko bažnyčios dekanas Petronis. Tada Stolypinas raštu kreipėsi į Mohylevo metropolitą, prašydamas F. Viercinskį paskirti į jo vietą. Man pačiam teko skaityti šio rašto originalą, kur gubernatorius, priminęs, kad jis Vokietijos pilietis, vis tiek jis drįsta rekomenduoti.

Metropolitui to ir reikėjo, kad laisvai galėtų paskirti tos šventovės dekanu jėzuitą.

Kai šis nukeliavo į Maskvą, netrukus diduomenės tarpe atsirado konvertitų. O Stolypinas tuo metu jau buvo ministeris pirmininkas. Jis ir susidomėjo šiuo įvykiu. Netrukus jis susekė, kad atsivertėlių kaltininkas yra jo paties rekomenduotas, dargi net "jėzuitas" F. Viercinskis. Tuoj pasiuntė telegramą metropolitui ir prašė jį atleisti iš pareigų, o **policijai įsakė per 24 valandas išlydėti savo proteguotą kunigą į Vokietiją.**

Po pirmojo pasaulinio karo Tėvas F. Viercinskis buvo atvykęs į nepriklausomą Estiją, kur buvo žymus provoslavų skaičius ir tarp jų apaštalavo. Ar jo darbas buvo sėkmingas, neteko sužinoti.

PIETŲ KOREJOS mergaitės sveikina atvykusius iš JAV Colorado gub. D. Thornton ir Pennsylvanijos gub. J. Fine (d.).

★ ATŠVĘSTAS SIDABRINIS JUBILIEJUS ★

Worcester, Mass.

Sumą, koncelebruojant vysk. J. Wright, dalyvaujant prelatams, kunigams, įvairių lietuviškų vienuolijų, atstovams, giminėms ir gausiai miniai parapijiečių, atlaikė jubiliatas prel. K. Vasys. Sumos pamokslininkas — vysk. V. Brizgys pabrėžė pareigos ir šventumo reikalą turint prieš akis šviesius Marijos ir Pijaus X pavyzdžius. Tikėjimui išlaikyt ypač kvietė motinas. Sumos metu giedojo parapijos choras Dethier'o Šv. Šeimynėlės Mišias, vadovaujant V. Burduliui.

Po Sumos 29 vaikams ir 3 suaugusiems vysk. J. Wright suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Čia pat kalbos į sutvirtintuosius pabrėžė tikėjimo simbolių reikšmę, ypač kad tikėjimas yra svarbus ir realus dalykas ir kaip tokį reik visais būdais stiprint savyje ir juo gyventi.

Jubilėjinis pokylis vakare vysk. J. Wright atidarytas malda.

Visų parapijiečių vardu jubiliatą pasveikino S. Vaškelevičius ir čia pat mergaitės: Paulina Savage ir Mirga Jasutytė įteikė gyvų ir dvasinių gėlių buketus.

Dar bevalgančius Šuštu ir Aušrele palinksmino Savickaitės tautinių šokių grupė.

Jubiliatui ir visiems lietuviams laimingos ateities palinkėjo Worcester miesto majoras J. D. O'Brien. Solistė L. Mickevičiūtė, akompanuojant M. Lynch, padainavo: La Jocunda, Visur tylu, Rugiagėlės ir Kur bakūžė samanota. Prel. M. Krupavičius ragino išlaikyt savo kalbą, lietuvišką šeimą, kovot dėl Lietuvos. Solistas St. Liepas, akompanuojant M. Lynch, padainavo: Pamiršai tėvų namus, Mano sieloj šiandien šventė ir bis'ui — Tų mergelių dainavimas. Vysk. V. Brizgys, pasidžiaugęs nuveiktais didžiais lietuvių darbais Amerikoj, kvietė panašiu uolumu ir toliau darbuotis, ypač nepamirš vargstančių brolių, remti Balfą.

Vysk. J. Wright pasidžiaugė gražiu lietuvių dominavimu Worcestery, kvietė likti ištikimiems savo tikėjimui, ugdyt kuo daugiausia dvasinių pašaukimų. Dar beplojant, kun. Jutkevičius vysk. J. Wright, kaip padėką, įteikė meniška drožinį Aušros Vartų koplytėlę. Jubiliatui dovanas įvairių parapijos draugijų įteikė irgi kun. J. Jutkevičius.

Visą pokylio programą vedė, rišo kalbas, didino ir taip 600 dalyvių ir 40 svečių gerą ūpą, taip pat programą ataudė savais puikiais kalbos deimančiukais — prel. J. Balkūnas. Pabaigoj, visus svečius pristatęs publikai, pakvietė kalbėt jubiliatą prel. K. Vasį, kurs peržvelgęs 25 metų darbo barus, prisiminė vargus, ypač slėgusias skolas, vekselius, kurių paskutinius pokylio metu viešai sudegino. Tai visų akivaizdoj atliko vienas iš parapijos šulų — J. Glaveckas. Jubiliatas visiems padėkojo už darnų darbą, aukštiesiems svečiams už apsilankymą. Taipgi visiems, kurie nors kokiu būdu prisidėjo prie šio pokylio parengimo, kurie suteikė dvasinių ir kitokių dovanų.

Pokylis baigtas vyskupo V. Brizgio malda.

AIDŲ GEGUŽĖS MĖNESIO NUMERIS

"Aidų" gegužės mėn. numeryje sutelkta daug įdomios medžiagos iš įvairių sričių. Prof. Kazys Pakštas gvildo politines geografines problemas, iškilusias po 1914 m. ir susijusias su Lietuvos laisvinimu. Vysk. V. Brizgys savo straipsnyje "Kad visi būtų viena" išsamiai rašo apie didesnės vienybės reikalą lietuviškame veikime. Prof. Pr. Skardžius kruopščioje studijoje paliečia kaikuriuos klausimus iš lietuvių mitologijos. P. Maldeikis rašo apie JAV pedagoginę filosofiją, prof. J. Gravrogkas apie amerikonizmą ir jo santykį su tautinėmis kultūromis. Prof. A. Maceina duoda straipsnį iš religinės srities, liečiantį Marijos kultą. Grožinės literatūros puslapiuose randame Nelės Mazalaitės novelę "Bevardį" ir pluoštą Jono Meko poezijos. Apžvalginėje dalyje yra šie skyriai: Mokslas, Menas, Literatūra, Visuomeninis gyvenimas. Numeris iliustruotas lietuvių dailininkų V. K. Jonyno, K. Varnelio, T. Zikaro, T. Valiaus, P. Puzino darbais.

Turint prieš akis vasaros mėnesius liepą ir rugpiūtį, kuriuose "Aidai" nepasirodo, du paskutinieji šio pusmečio numeriai leidžiami pora savaičių vėliau. Gegužės mėnesio numeris jau atspaudintas.

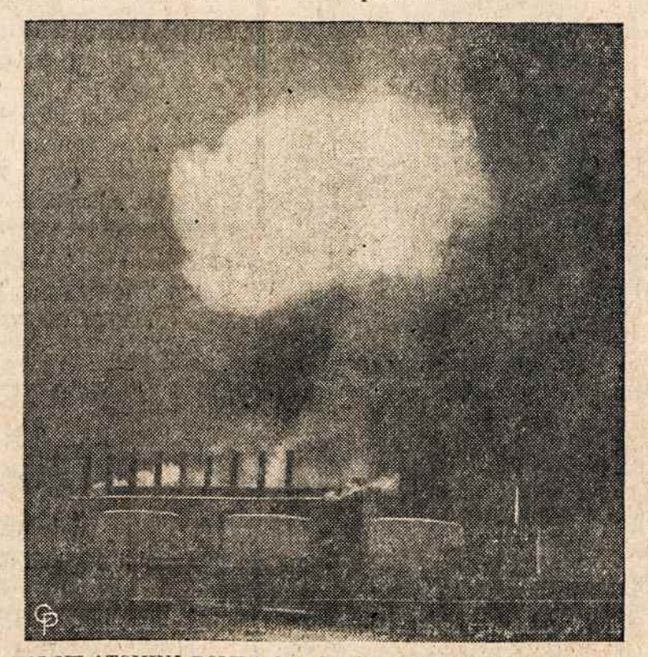

TAI NE ATOMINĖ BOMBA, bet chemijos fabriko sprogimas W. Virginijoje. Žuvo rati 40 žmonių.

NEKALT. PR. SESERŲ PADĖKA

Nors lietuvių kalba labai turtinga subtiliausius jausmus išreiškiančiais žodžiais, tačiau mes neatrandame žodžių, kurie pilnai išreikštų mūsų padėką jums, Nek. Prasidėjimo Gildos seimo ir Marijos šventovės kertinio akmens šventinimo iškilmių dalyviams.

Dėkingos J. E. Vyskupui Bernard J. Flanagan, mūsų diecezijos ganytojui, už Marijos šventovės kertinio akmens pašventinimą, pasakytą nuoširdų, lietuvių padėtį atjaučiantį žodį. Vieninteliui Amerikoje lietuviui vyskupui V. Brizgiui, nepageilėjusiam didelio vargo, kad atvykti bent į patį šventinimo momentą ir prabilti į susirinkusius iškilmių dalyvius.

Jo Prakilnybei prelatui P. M. Jurui, kuris žodžiu ir darbu nenuilstamai skelbia Marijos garbę ir remia Jos Nek. Prasidėjimo vardo seserų darbus bei veiklą, statybos komiteto garbės patarėjams J. P. prel. J. Ambotui ir prel. K. Vasiui, vienuolyno kapelionui kun. St. Ylai. Gerbiamiems mūsų prieteliams kunigams ir vienuoliams bei vienuolėms. Seimo pirmininkui kun. V. Paulauskui, Gildos skyrių atstovams, Garbės Fundatoriams, Fundatoriams, statytojams ir visiems mūsų nuoširdiems rėmėjams, kurie darbu ar centu lipdote plytelę prie plytelės į bekylančias šventovės sienas.

Tikime, kad Dievui laiminant ir Jums padedant ši šventovė, mūsų tautiečių paminklas Marijai, bus galima baigti statyti ir pašventinti dar šiais Marijos Metais, nors ir vidaus įrengimai nebūtų pilnai baigti.

Dar kartą nuoširdus ačiū visiems. Prašydamos Viešpaties atlyginti visiems, kurie remia koplyčios statybą, laikome nuolatinę noveną į Nekaltai Pradėtąją Mariją. Tegu Jėzaus ir visų mūsų Motina Marija išgirsta kiekvieną Jūsų prašymą, Viešpaties palaima tegu lydi Jus visus.

Maldoje su Jumis,

Nek. Pr. Švč. M. Marijos Seserys

• Uždaros moterų rekolekcijos. Švč. Jėzaus Širdies mėnesio rekolekcijos moterims įvyks Nek. Pras. vienuolyne Putname, Conn. birželio 11, 12 ir 13 d.d. Ves T. Gutauskas, SJ. Rekolekcijos prasidės penktadienį 8 val. v., baigsis sekmadienio rytą. Atlyginimas 7 dol. Kviečiamos moterys pasinaudoti šiomis rekolekcijomis. Apie atvykimą pranešti adresu: Rev. Sister Superior, Immaculata Conception Convent, RFD 2, Putnam, Conn., arba telefonu — Putnam 8-5828.

Norwood, Mass.

Pirmoji vaikučių Komunija

Gegužės 22 d. per 8 val. mišias 23 mūsų parapijos vaikučiai artinosi pirmą kartą prie šv. Komunijos. Džiaugsmas nuskaidrino veidus ir jų tėvelių, kurie nuoširdžiai meldėsi, prašydami savo vaikučiams Dievo palaimos. Seselės ir vietos kunigai vaikučius rūpestingai paruošė. Po apeigų bažnyčioje kleb. kun. F. Norbutas visus vaikučius klebonijoje gardžiai pavaišino. Už klebono dosnumą vaikučiai ir jų tėvai pasiliko nuoširdžiai dėkingi.

Prisiminė žuvusius karius

Šv. Vardo draugijos rūpesčiu gegužės 31 buvo prisiminta žuvę kariai. Šv. Jurgio bažnyčioje 8 val. atlaikytos ta intencija mišios. Mišias ir nuotaikai pritaikytą pamokslą pasakė kun. P. Šakalys. Pamaldose organizuotai su vėliavomis dalyvavo karo veteranai ir daug žmonių. Iš bažnyčios, vad. kleb. kun. F. Norbutui ir kun. P. Šakaliui, visi nuėjo prie žuvusiems paminklo, kur atkalbėtos maldos ir prisiminta kritusiųjų aukos ant tėvynės aukuro. Apeigos paliko gražų įspūdį, kai gyvieji maldoje susijungė su mirusiais.

Vyčių piknikas

Vyčių 27 kp. pirmąjį pavasario pikniką ruošia birželio 13 d., Grape Arbor Bullard St., Walpole, Mass. Programoje bus šokiai, laimėjimai ir kitos pramogos. Visus kviečia atsilankyti ir linksmai praleisti laiką prie vandens, gražioje vietoje.

Susiorganizavo jaunieji vyčiai

Kun. P. Šakalio pastangomis suorganizuota jaunamečių vyčių kuopa. Įsirašė per 20 narių, nuo 12 ligi 16 m. amžiaus. Valdybą sudaro: dvasios vadas kun. P. Šakalys, pirm. M. Kuporatz, vicepirm. Irena Ikasala, rašt. Adelė Tumaitė, ižd. M. Glebus, maršalka P. Glebus, patarėjai J. Červokas ir kiti. Malonu girdėti, kad lietuvių jaunimas nuo pat jaunystės jungiasi į lietuviškas ir katalikiškas draugijas, kurioms rūpi ir Bažnyčia, ir Lietuva.

Moterų sodaliečių darbai

Moterys ir mergaitės sodalietės kartą per mėnesį organizuoja pyragų pardavinėjimą, o gautą pelną skiria seselių namo statybai. Pyragus jos pačios aukoja. Sodalietėm mielai talkina ir kitos parapijos moterys. Jų darbas ir aukos yra gražus parapinio rūpestingumo pavyzdys.

Žvalgas

• Europos Liet. Bendruomenės pirmininkų konferencija numatoma sušaukti Paryžiuje liepos 11-2 d.d. Bus aptarti aktualieji bendruomenės reikalai.

IŠ VISUR

• Shelby, Mich., kur klebonauja Our Lady of Fatima par. kun. J. Alksnis, birželio 13 ruošiami viščiukų pietūs. Pradžia 12 val., pelnas skiriamas statybos fondui. Apylinkės lietuviai kviečiami.

• Bostono Rašytojų Klubas birželio 5 d. sušaukė paskutinį prieš vasaros atostogas susisirinkimą. Paskaitą apie Kolumbiją skaitė El. Vasyliūnienė, St. Santvaras kalbėjo apie V. Ališą.

• Kanados lietuvių choras "Varpas" po trumpų atostogų vėl pradėjo darbą. Tai vienintelis Kanadoj meninis vienetas, kuris yra gerai susiorganizavęs. Turimu dideliu dainų ir operų ištraukų repertuaru, puikiu jų išpildymu žavi klausytojus ir garsina Lietuvos vardą kanadiečių tarpe. Nuo pat įsikūrimo chorui diriguoja ir mokina muz. S. Gailevičius.

"Varpas" birželio 26 d., Niagara Falls mieste, St. Patrick salėje, ruošia didžiulį koncertą. Programoje dainos ir ištraukos iš operų — Faust, Rigoleto, Marta ir Parduotoji nuotaka. Pradžia 7 v.v. Salė yra Queen ir Victoria gatvių kampe. Gros geras orkestras ir veiks turtingas bufetas.

• Rochester, N. Y. tragiškieji birželio įvykiai bus prisiminti birželio 13 d. Minėjimas prasidės pamaldomis šv. Jurgio lietuvių parap. bažnyčioje. Po pietų 4 val. parapijos salėje Vincas Rastenis kalbės Lietuvos laisvinimo klausimais. Po kalbos koncertas. Minėjimą rengia Alto Rochesterio skyrius.

• Waterburio ilgametė katalikiškų organizacijų veikėja, dainininkė ir gabi vaidintoja Marcelė Andrikytė, po ilgesnio darbo įstaigoje ir visuomeninės veiklos, išvyko keliom savaitėm poilsiauti į Miami, Fla.

• Austrijos Liet. Bendruomenės valdybą dabar sudaro: pirm. — Mgr. K. Razminas, sekret. — E. Geibavičius, ižd. — M. Krikštanavičius. Tautos Fondo įgaliotiniu yra kun. K. Kuzminskas.

• Elena Baronienė, 81 metų, mirė Vienoje. Jos vyras, Kostas Baronas, buvo "Metropolio" restorano savininkas Kaune, miręs kelionėje, Berlyne, 1931 m.

ELIZABETH, N. J.

Parapijos pirmas piknikas įvyksta birželio 20 d. naujam mokyklos darže. Bus linksma ir malonu.

Kleb. kun. M. Kemėžis dalyvavo prel. K. Vasio 25 metų klebonavimo iškilmėse Worcesteryje.

Jau minime spaudos atgavimo 50 metų sukaktį

Neužmirškime, kad vienas iš didžiausių lietuviškos spaudos apaštalų buvo vysk. M. Valančius.

Jo gyvenimą ir veiklą rasite

VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOJE

VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS BIOGRAFIJOS BRUOŽAI

100 p. Kaina $1.00

Gaunama

'Darbininko' administracijoj

Įsigykite ką tik iš spaudos išėjusią, kultūros žurnalo "Aidų" premijuotą A. Maceinos knygą

SAULĖS GIESMĖ

Joje šis didysis mūsų mintytojas giliai, įdomiai ir visiems suprantamai gvildena šv. Pranciškaus gyvenimo reikšmę ir palikimą žmonijai.

Išleido PREL. PRANCIŠKUS JURAS,

94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Spaudė T. T. PRANCIŠKONŲ spaustuvė

Aplanką piešė T. Valius

Gražiai įrišta, 458 p. Kaina $5.00.

KREIPTIS: Į "DARBININKĄ" ARBA PAS LEIDĖJĄ

O KO KO?

ATSTOVAUJU NEATSTOVAUJAMIEM

Viešai šnekama, kad Vlikan prašosi nauji veiksniai atstovauti neatstovaujamų grupių.

✶

Lapatuoju kartą per parką, saulei jau leidžiantis, ir matau — eina porelė, matyti, tik neseniai kolegiją baigusi. Mieloji patraukia lūputę ir sako "Ne!" Mielasis pašoka iki medžio viršūnės. Tuojau supratau, kad jis politiškai išsiaiškino, jog mieloji pasakiusi "Taip!" Jei būtų nepolitiškai galvojęs, būtų nosį pakabinęs, o jinai taip pat nusiminusi ir dūsavusi: "Toks jis ir vyras — nieko iš to nebus."

Taigi norėdamas kitą suprasti, t.y. su pasitikėjimu ir viltimi, kad man iš to bus gerai, bėgyje ilgesnio pasimąstymo pasiryžau pasidaryti politiku.

Kitą dieną nuėjau į politinį susirinkimą. Ten iki dugno man buvo išaiškinta, kad mūsų politinės nevienybės didžiausia nelaimė yra ta, jog mūsuose per daug yra tarinių ir per maža veiksnių.

— Tariniai, — aiškino man vienas partietis, — tai neveiksmingi politikai, kurie tariasi, tariasi ir vis nesusitaria; jie yra pasmerkti amžinam pasitarimui. Veiksniai yra veiksmingi politikai: jie veikia, veikia ir vis dar randa ką veikti. Bet norint būti tokiu veiksmingu politiku, būtinai reikia kam nors atstovauti.

Grįžęs namo, pirmiausia priėjau prie žmonos ir saldžiai prašnekau:

— Mieloji, nuo šios dienos aš būsiu jau veiksmingas ir tau atstovausiu.

— Man atstovausi? — pastatė žmona akis. — Ar tu patrakai? Demokratinėje politikoje kiekviena veiksminga moteris pati sau atstovauja. Nekišk snapo į moteriškus reikalus!

Aš buvau priblokštas tokios aiškios kalbos, nes galvojau politiškai: "Tai politikė — vieną sako, o kitą mąsto." Iš džiaugsmo savo plikę pirdengiau jos nauja skrybelaite, kad matyčiau, kaip atrodo vyras, kuris moterim atstovauja. Bet gavęs gerai į kuprą, turėjau atsisakyti atstovauti savo žmonai jos pačios reikaluose. Reikėjo ko kito griebtis.

Savaitgalyje sutikau draugą, kuris buvo tos pačios minties būti politiku ir kam nors atstovauti. Sutarėme daryti taip, kaip visi daro: steigti partiją, kad būtų partija. O jei bus partija, bus ir atstovavimas. Parinkome partijai trauklų ir skambų vardą: "Niekieno neatstovaujamų atstovybė". Šūkį išrinkome dar skambesnį: "Nežino dešinė, ką daro kairė, ir atvirkščiai!". Klausite, kam tas atvirkščiai? Labai aišku: gali ir kairė nežinoti, ką daro dešinė, ir atvirkščiai.

Dabar rašome apgarsinimą ir organizuojame neatstovaujamus, kad galėtume jiem atstovauti visuose veiksniuose ir tariniuose.

Žv. BePastogis

DENNIS KADLITZ, 3 metų berniukas, verkdamas gina šuniuką, kurį motina liepia varyti laukan (Detroit, Mich.).

BALTIMORĖS ŽINIOS

Mirusiųjų pagerbimas

įvyko gegužės 30 d. Holy Redeemer kapuose, kur laidojami beveik visi lietuviai. Iškilmes suruošė šv. Alfonso bažnyčia ir Lietuvių Legionierių Postas Nr. 154. Prieš altorių, gražiai įrengtą ant koplyčios kalnelio, 11 val. jau plevėsavo tautinės ir Legiono vėliavos, grojo Amerikos Legiono orkestras ir visą kalnelį supo gausūs lietuvių būriai. Pradžios žodį tarė ir visai iškilmei vadovavo posto vadas J. Stefura. Šv. Mišias atvirame ore aukojo prel. L. Mendelis, kun. P. Patlabos ir kun. P. Dambrausko asistuojamas. Pamokslą lietuviškai pasakė kun. K. Pugevičius, čia gimęs ir augęs, kalbėjo gražia ir taisyklinga mūsų kalba. Per Mišias giedojo šv. Alfonso par. mokyklos choras.

Pamaldoms pasibaigus, Moterų Padėjėjų Posto pirmininkė J. Rastenienė paskelbė vardus lietuvių karių, žuvusių paskutiniuose dviejuose karuose. Išgirdome apie 50 pavardžių. Turint galvoje ne tokį didelį lietuvių skaičių Baltimorėje, tai tikrai didelė lietuvių kraujo auka už šio krašto ir kitų tautų laisvę. Trumpais žodžiais pagarbą mirusiems kariams pareiškė: J. Stefura, Mrs N. Miller, Mrs O. Urlock ir A. Miceika. Abi Posto dalys (legionieriai ir moterys padėjėjos) ir Lietuvių Taryba žuvusiųjų pagarbai sudėjo gėlių vainikus. Solo ir duetu giedojo žinomi mūsų kolonijos dainininkai G. Galkas ir K. Anddrews (Andrėkus); vargonėliais jiems pritarė ir per Mišias grojo Mrs. H. Bush-Juškauskaitė. Ilgesne ir labai nuoširdžia kalba prel. Mendelis kvietė susirinkusius savo maldose atsiminti ne tik šiuose kapuose, bet taip pat kitur palaidotus karius, ne tik seniau žuvusius, bet ir dabar žūstančius bei kenčiančius žiaurią priespaudą. Kun. Prelatas taip pat dėkojo visiems, tiek prie šios iškilmės paruošimo darbu prisidėjusiems, tiek joje gausiai dalyvaujantiems. Pabaigai mokyklos choras pagiedojo Salve Regina ir Viešpaties Angelas.

Aukos misionierėms

Maryknoll seserys vienuolės Šeštinių dieną (gegužės 27) šv. Alfonso bažnyčioje per visas pamaldas rinko aukas. Prel. L. Mendelis ne tik pats seseris pakvietė, bet ir į pamaldas atėjusius karščiausiai ragino gausiai aukoti. Šių pastangų vaisiai buvo tikrai gražūs: surinkta $1500.00.

Šv. Alfonso par. Sodalietės

birželio mėn. 6 d. turėjo savo mėnesines pamaldas, priimdamos šv. Komuniją. Po pamaldų parapijos salėje sodalietės susirinko pusryčių ir aptarti savo reikalų. Plačiai apsvarstytas išvažiavimas į Washington, D.C. Manoma aplankyti Amerikos katalikų tautinę šventovę ir kitas žymesnes to miesto religines vietas. Išvažiavimas nukeltas į rugsėjo mėnesį. Sodalicijos valdybai ir jos dvasios vadui kun. J. Antoševski pravesta atlikti visus paruošiamuosius darbus.

Šv. Alfonso par. mokykla

šį sekmadienį (birželio 13 d.) 4 val. p.p. ruošia mokslo metų pabaigtuves. Programa bus labai įvairi. Atsilankyti kviečiami visi. Pamatysime ir išgirsime daug gražių dalykų ir paremsime mūsų mieliausiąją įstaigą.

Lietuviai studentai

birželio 5 d. par. salėje susiruošė trumpą pramogėlę mokslo metų pabaigai paminėti. Pasveikinti šiais metais gavusieji diplomus: Ir. Lozaitytė, baigusi Notre Dame kolegijoje biologijos mokslus , ir Jonas Dėdinas, baigęs Maryland universitete chemiją. Abiem kolegom dovanų įteikta po lietuvišką knygą. Prie kuklių vaišių stalo skambėjo lietuviškosios liaudies dainos. Šiek tiek ir linksmam šokyj pasisukinėta.

Regina Valentina

Petro ir Nijolės (Kanaukaitės) Šapranauskų dukrelė, pakrikštyta mūsų bažnyčioje birželio mėn. 6 d. Krikšto tėvais buvo Jonas Bučinskas ir Anelė Pilienė. **G. M.**

ATIDARYTA LIETUVIŲ KAT. BENDRUOMENĖS SALĖ

Kearny, N. J.

Davis ir Duks gatvių sankryžoje išaugo naujas pastatas, — Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro didžiulė, moderniška salė.

Birželio 5 d. vakare naujoji salė buvo iškilmingai atidaryta. Ta proga buvo surengta draugijos nariams ir kviestiems svečiams iškilminga vakarienė - banketas.

Vakarienę pradėjo malda draugijos dvasios vadas kun. D. Pocius.

Visi buvo gardžiai pavašinti ir turėjo progos išgirsti gražių sveikinimų ir kalbų. Buvo nušviesta šios lietuvių kolonijos didelės pastangos kultūriškai augti, stiprėti ir būti pavyzdžiu kitoms čia esančioms tautoms.

Pirmiausia nuoširdžiai ir džiaugsmo apimti žodžiai išsiliejo iš pačių šios draugijos vadovų: dvasios vado kun. D. Pociaus, draugijos pirmininko Wm. Grinevičiaus, draugijos reikalų vedėjo P. Velevo, finansiškai draugiją parėmusio J. Paknio ir darbų prižiūrėtojo J. Katiliaus.

Toliau gražiais palyginimais, iškeldamas draugijos valdybos dideles pastangas, o taip pat ir narių didelį susiklausymą, kalbėjo NJ valstybės gynėjo padėjėjas, lietuvis advokatas A. Salvest, džiaugdamasis tų pastangų gražiais vaisiais.

Lietuvos himno žodžiais kreipėsi į kiekvieną šios šventės dalyvį adv. Ch. Paulis, giliai ir prasmingai primindamas brangiąją tėvynę, džiaugdamasis ir didžiuodamasis jos kultūra, kuri čia dabar perduodama mūsų kartoms.

Gražų ir jautrų žodį tarė "Darbininko" vyr. redaktorius S. Sužiedėlis, apibudindamas kokį didelį vaidmenį vaidina gimtoji žemė ir koks didelis ilgesys traukia visus iš jos išėjusius. S. Sužiedėlis taip pat pasidžiaugė, kad turįs progos būti svečiu šioje vieningoje ir darnioje lietuvių katalikų bendruomenėje, kuri džiaugiasi šiandien savo laimėjimais — gražia sale, savo geltona šviesa, primenančia Lietuvos laukų geltonąją gėlelę.

Baigiamąjį žodį, iškeldamas lietuvių nuopelnus, tarė Kearny miesto meras J. Healy.

Iškilmėms pirmininkavo ir paaiškinimus teikė šios draugijos reikalų vedėjas P. Velevas.

Lietuvos ir Amerikos himnus sugiedojo solistė G. Mazur, akompanuojant St. Globiui.

J. M.

Newark, N. J.

Vyčių seimas

Lietuvos vyčių metinis New Yorko ir New Jersey apskrities suvažiavimas įvyko birželio 6 šv. Jurgio salėje Newarke. Posėdį atidarė pirm. L. Janonis, maldą atkalbėjo kun. Vl. Karalevičius. Sveikinimo kalbas pasakė prel. Ig. Kelmelis, kun. A. Kasparas, kun. P. Totoraitis ir Ed. Thompson.

Susirinkimo dienotvarkėje buvo skaitytas praeitas protokolas. Paskaitą apie birželio dienų tragediją skaitė kun. Vl. Karalevičius. Iškeltas reikalas organizuoti lietuvių kalbos pamokas ir planingai šį reikalą pravesti palikta Martynui Ruzgiui.

Apskrities valdyba išrinkta iš šių asmenų :pirm. L. Janonis, viceprezidentai Albinas Jankauskas ir Ed. Thompson, ižd. Ona Klimaitė, fin. sekr. Vera Lang, prot. rašt. D. Dutkūtė, iždo revizorium Pr. Vaškas. Delegatais į visuotiną vyčių suvažiavimą išrinkta D. Dutkūtė ir J. Sabelis.

Posėdyje prisiminta maldoje neseniai miręs New Yorko 12 kp. narys H. Koleskas. Metinis vyčių piknikas įvyks rugpiūčio 1 šv. Mykolo par. sodelyje Bayonnėje, N. J. **F. V.**

CLEVELAND, OHIO

Pranešimas skautų stovyklos reikalu

Clevelando Skautų Tėvų Komitetas praneša lietuvių skautų tėvams, kad vasaros stovyklavietė jau paimta bei apmokėta ir visi su stovyklavimu susiję reikalai yra sutvarkyti.

Stovykla įvyks birželio 19—liepos 3 d.

Berniukai ir mergaitės stovyklaus atskirai, bet toje pačioje sodyboje pas lietuvį ūkininką Painesville miestelio (apie 30 mylių nuo Clevelando).

Skautų vadai stovyklavimo mokestį šeimoms nustatė tokį: už vieną vaiką $20, už du — $30, už tris — $35.

Sanitariniu atžvilgiu stovyklavietė pripažinta gera. Skautų sveikatos reikalais sutiko rūpintis med. dr. K. Pautienis.

Smulkesnių nurodymų duos stovyklų vadovai, jie taip pat bus skelbiami spaudoje.

Lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos mokslo metų baigimo aktas įvyks birželio 13 d. Mokiniai į pamaldas renkasi 10 val., po pamaldų programa vyks lietuvių salėje, kur bus pranešti mokslo duomenys ir atžymėti geriausi mokiniai. Į iškilmes kviečiami tėvai ir apskritai mokyklos bičiuliai.

Naujojoj parapijoj 40 val. atlaidai prasidėjo geg. 30 d. Pamokslai buvo sakomi lietuviškai ir angliškai.

Vilties draugijos, leidžiančios "Dirvą", susirinkimas įvyko geg. 22-23 d. Naujosios valdybos pirm. buvo perrinktas J. Bačiūnas. Draugija kartu su "Dirva" iki kovo pabaigos turėjo $49,645.23, "Dirvos" kasa suvesta su $1,219.-02 gryno pelno. Nutarta praplėsti draugijos namus pries tatu susirinkimams ir kultūriniams parengimams.

Saulius Alkaitis, pradedąs smuikininkas, laimėjo stipendiją vasaros semestrui.

Dainos choras birželio 20 d. naujojoj parapijoj rengia Tėvų Dieną ir kviečia į ją atsilankyti visus, kas nori linksmai ir įdomiai praleisti laiką. Pelnas — parapijos statybų fondui.

Liet. Radijo Klubas įsigijo garsintuvų sistemą, kurią išnuomoja įvairiems parengimams. **StP**

PITTSBURGH, PA.

— Birželio 6 šv. Kazimiero parapijos vidurinę mokyklą užbaigė 25 mokiniai su gerais pažymiais. Iš ryto visi mokiniai priėmė šv. Komuniją, po pietų gimnazijos salėje įvyko diplomų išdalinimas. Parapijos klebonas kun. Magnus Kazėnas, įteikdamas kiekvienam diplomą, tėviškai palinkėjo pritaikyti įgytas žinias Dievo ir tėvynės labui.

— Birželio7 kleb. kun. Magnus Kazėnas šventė savo 41 metų kunigystės jubiliejų. Jubiliatas gali žvelgti su džiaugsmu į praeitį — į didžiulę, savo gerais ir kilniais darbais nusėtą dirvą, kuri tikrai atneš Dievo Bažnyčiai šimteriopą vaisių.

— Per visą birželio mėnesį, šv. Kazimiero ir kitose lietuvių parapijose Pittsburghe bus pravestas lietuviškos spaudos platinimo vajus. Tam reikalui yra atvykęs, kun. M. Kazėno kviečiamas, vienas iš tėvų pranciškonų platinti "Aidų", "Darbininko" ir "Varpelio". Visi lietuviai yra nuoširdžiai prašomi remti lietuvišką spaudą. Visi žino, kad šiais metais švenčiame 50 metų savo spaudos laisvės atgavimo sukaktį. Pagerbdami savo tautos didvyrius - knygnešius, kurie gaivino lietuvišką žodį savo slaptai iš Prūsų atneštais laikraščiais ir knygomis, būkime ir mes savo rūšies knygnešiai, skaitydami ir platindami savo katalikiškus laikraščius. **P. Š.**

Vaisiai ir nogos veikia mūsų organizmą

DR. A. GRIGAITIS

(Pradžia nr. 41)

Vyšnios

Jos priklauso prie pirmųjų pavasario vaisių. Turi A, B, C vitaminų, lengvai virškinamo vaisių cukraus ir žymų geležies kiekį. Tamsesnės turi geležies daugiau negu šviesiosios. Vyšnias patartina naudoti prie podargos, nutukimo, gyslų sukalkėjimo.

Slyvos

Jos turi vitaminų A, B, vaisių cukraus. Šviežios slyvos valo vidurius; rekomenduojamos prie hemoroidų, prie tulžies ir kepenų ligų. Išdžiovintos slyvos kompoto formoje valo vidurius.

Apelsinai

Nunokę apelsinai turi gana daug vaisių cukraus, B, ir C vitaminų. Saldesnieji turi daugiau cukraus, rūgštesnieji — mažiau.

Citrinos

Jos turi A, B ir ypač C vitaminų, valo kraują. Jo sunka pilnai gali pavaduoti nenatūralų ir sveikatai kenksmingą actą.

Bananai

Jie turi A, B ir C vitaminų, daug mineralinių druskų, angliavandenių, jų bazinės medžiagos valo kraują. Ypač jie geras maistas nusilpusiems po sunkių ligų ir džiovos atveju.

Persikai

Turi daug vaisių cukraus, mineralinių druskų, A, B ir C vitaminų, aromatinių medžiagų, lengvai virškinami, reguliuoja vidurius.

Melonai

Turi bazinių medžiagų, kurios neutralizuoja rūgštis, valo vidurius. Jie tinka prie nutukimo, podargos. Per didelis jų vartojimas erzina kartais vidurius.

Arbuzai (Watermelon)

Maistingumo atžvilgiu mažai vertingi, mineralinių druskų atžvilgiu panašūs į melonus.

Konservuoti vaisiai

Konservuoti vaisiai su baltu cukrum yra labai saldūs, sunkiai virškinami ir negali susilyginti su šviežiais. Net konservuoti su rudu neutraliu cukrum neprilygsta natūraliems maisto produktams. Konservuoti su actu visiškai nustoja savo vertės. Geriausia, žinoma, vartoti šviežius vaisius, jų nesant — džiovintus.

Džiovinti vaisiai turi mineralinių druskų, vitaminų ir lengvai virškinamo vaisių cukraus. Geriausia juos džiovinti saulėje, bet tinka ir krosnyje.

Stikluose ar dėžutėse konservuoti vaisiai su mažu cukraus kiekiu yra vertingesni už marmeladą ar saldų vaisių syrupą. Konservuojant nereikia vartoti chemikalų.

DISPLAY

Louis Bednarski

UŽEIGA

Pilnai patiekiami valgiai. Tarnaujama dideliam ir mažam būriui. Banketai, Sužieduotuvės, Parengimai, Vestuvės. Visi valgiai karšti ir gardūs. Užeik arba telefonuok pasiteiraudamas.

CApital 7-9007
1631 N. Milwaukee Ave.

This is it!! No limit to Security and Steady Employment Plus Good Wages
AT
CHASE CANDY CO.
CANDY COOKS
AND
MOGUL OPERATORS
APPLY
3301 W. FRANKLIN BLVD.

ŠV. PELEGRINO ŠVENTOVĖ
"VĖŽIO ŠVENTASIS"
TĖVAI SERVITAI, ŠV. DOMINIKO BAŽNYČIA
Sedgwick ir Locust gatvės
NUOLATINĖ NOVENA KAS ANTRADIENĮ 5:30 P.P.
Kiekvieną sekmadienį 3:30 p.p.
Giedotos mišios kas antradienį rytais 8 val. už vėžiu sergančius. Šventojo relikvija atskirai laiminami vėžiu sergantieji. Prašymai priimami kiekvienu laiku.
Tel. WH. 4-6797
Rev. John G. Bosco, O.S.M., klebonas ir vedėjas

KĄ TIK PASIRODĖ ANGLIŠKA KNYGELĖ APIE KATALIKŲ BAŽNYČIOS PERSEKIOJIMĄ LIETUVOJE
SOVIETS KILL GOD IN LITHUANIA
PARUOŠĖ T. NARBUTAS
Su spalvuotomis iliustracijomis
Išplatinkit jos kuo daugiausia. Kaina tik 10 c.
Užsakymus siųsti:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — **greitai ir gerai.**
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

SPORTAS

Stalo tenisas

Birželio 12 d. šeštadienį, Liet. FASK-to Rytų Sporto Apygardos ruošiamos stalo teniso varžybos sukėlė didelio susidomėjimo ne tik New Yorke, bet ir kaimyninėse valstybėse, kaip New Jersey, Pennsylvanijoje, Massachusetts, Connecticut. Stalo teniso vadovas gavo iš Bostono, Philadelphijos, Hartfordo, Newarko ir kitų vietovių dalyvių sąrašus. Varžyboms tinkamiau pravęsti vadovas Br. Garunkštis prašo suinteresuotus kreiptis raštu (138 Forbell St. Brooklyn 8, N. Y.) arba telefonu (MI-dway 7-1014). Kas dėl kokių nors priežasčių nespėjo užsiregistruoti iš anksto, gali tai padaryti varžybų dieną nuo 9:30 ryto Angelų Karalienės parapijos salėje (213 So. 4 gatvė, Brooklyn, N. Y.). Varžybų laimėtojams (vyrų, moterų, jaunių vienetų ir dvejetų) įvairios organizacijos ir paskiri asmenys paskyrė vertingų dovanų.

Krepšinis

Lietuvių Atletų Klubo krepšinio vienetas po laimėjimo prieš latvius panoro išbandyti savo jėgas su estais. Bandymas pavyko visu 100% —estai gavo pylos net 103-80. Lietuvių Atletų Klubą atstovavo ir taškus pelnė: Birutis Alg. 27, Bagdonas 23, Daukša 17, Jankauskas 14, Zubavičius 11, Ruzgas 8, Birutis J. 2, Remėza

Liepos 3 d. Lietuvių Atletų Klubo krepšininkai dalyvauja tarpklubiniame lietuvių, latvių, estų turnyre, kuris įvyks YMCA salėje Marcy Ave., vienas blokas nuo Broadway Marcy Ave. stoties. Plačiau apie turnyrą painformuosim vėliau.

Lengvoji atletika

Sekmadienį, birželio 13 d., 11 val. Forest parke, Brooklyne įvyks lietuvių jaunimo bėgimo per mišką varžybos vyrų ir jaunių grupių. Varžybose gali dalyvauti visi New Yorko ir apylinkių sportininkai. Kas nespėjo užsiregistruoti iš anksto, galės tai padaryti prieš varžybas vietoje. Varžybų vieta pasiekiama važiuojant viršutiniu Jamaica traukiniu iki Woodhaven Blvd stoties. Prie stoties visi dalyviai bus automobiliais nuvežti į Forest parką. Dalyviai renkas punktualiai 10.30 val. Laimėtojams yra paskirtos dovanos.

Futbolas

Lietuvių Sporto Klubo futbolo vienuolikė apvainikavo šių metų sezoną išsikovodama New Yorko valstybės taurę. Iškilmingasis taurės įteikimas įvyks birželio 20 d. 5 val. v. Angelų Karalienės parapijos salėje. Visi sportininkų bičiuliai kviečiami savo atsilankymu pagerbti tuos vyrus, kurie kiekvieno sekmadienio poilsį aukavo Lietuvos vardui garsinti.

Lietuvių Sporto Klubo visuotinis narių susirinkimas įvyks birželio 27 d. Vyt. Belecko salėje. Tą pačią dieną yra numatytos draugiškos futbolo rungtynės su viena iš DAFB lygos vienuolikių.

Ant. Bagdžiūnas

Trėmimų Sibiran minėjimas

HARTFORD, Conn. — Vietos Alto skyrius birželio 13 ruošia minėjimą pirmųjų baisių išvežimų į Sibirą. Tų nelaimingųjų buvo arti 50,000. Daugumos jų jau nėra gyvų. Už juos ir visus vėlesnius Lietuvos kankinius bus atlaikytos šv. Mišios 10 val. šv. Trejybės liet. bažnyčioje ,o popiet lygiai 3 val. prasidės minėjimas liet. parapijos aukšt. mokyklos salėje kampas Capitol Ave. ir Broad St. Bus pranešimas apie bolševikų įvykdytus žiaurumus vieno iš tų baisiųjų dienų liudininko. Po to bus pavaizduotas scenoje bolševikinis teismo posėdis. Šeštadienio mokyklos vaikučiai pasakys keletą pritaikintų eilėraščių ir bus parodyti vaizdai ekrane iš Nepriklausomos Lietuvos laikų.

Visa toji programa užims mažiau dviejų valandų, taigi liks dar laiko gamtos mėgėjams išvažiuoti į užmiesčius.

Alto skyrius maloniai kviečia visus Hartfordo ir apylinkių lietuvius atsilankyti į tą liūdną minėjimą ir tuo pagerbti nukankintus ir tebekankinamus mūsų brolius ir seseris, tėvus ir vaikus. Mes čia esame visa kuo pertekę ir niekuo nepasiteisinsime negalėję atsilankyti, juo labiau, kad įėjimas nemokamai.

Alto ir Balfo vietos skyriaus paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas įvyks penktadienį, birželio 11, lygiai 7:30 val. vakare liet. parapijos aukš. mokykloj. Visų liet. draugijų atstovai privalo atsilankyti; taipgi kviečiami visi geros valios lietuviai.

A. Driūbinas

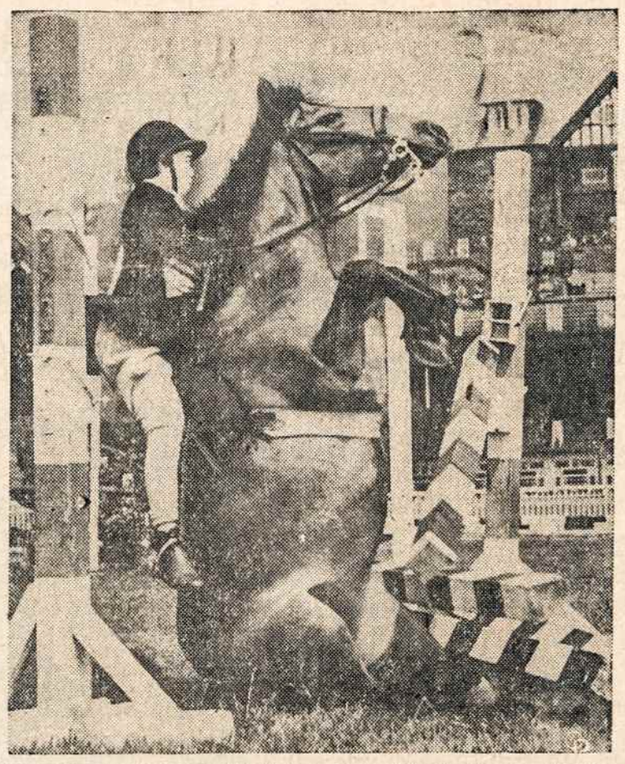

JEI NENORI ŠOKTI, SĖSK. Taip padarė arklių lenktynėse Anglijoje arklys, ant kurio kabo jauna jojikė Jean Napkin.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Tautvaiša, Zujus ir Jakštas puikiai pasirodė Great Lakes open p-bėse, kurios įvyko Chicagoje gegužės pabaigoje. Viso buvo 96 dalyviai. Jų tarpe buvo Ispanijos meisteris Arturito Pomar. Pirmenybes laimėjo R. Steinmeyer iš St. Louis ir A. Pomar, Ispanija, surinkę po 6-1 taškų. Tautvaiša su kitais dalinasi trečia vieta, turėdami po 5½ taškų. Aleksandras Zujus ir Kazys Jakštas surinko po 4½-2½ taškų. Ispanijos meisteris Pomar įveikė visus tris lietuvius.

Merkis—Eastern Champion. "The Chess Correspondent" June, 1954, skelbia galutiną stovį Rytinės Amerikos divizijoje iš 18-jų Amerikos koresp. p-bių. "Completed Events. 18th (1950) Grand National, Round Two, Eastern. K. Merkis 10—1, J. Heckman 9½, H. B. Daly 9, R. C. Simpson 7½, N. Raymond 7, B. Kozma & K. Stahre 5½, L. Brigham 4½, Dr. Bernsdorf & Hranowsky 3, Beverage 1½, C. Larson 0."

Čia turime vieną žymesnių lietuvio laimėjimų Amerikos korespondentiniame lošime. Iš 20 partijų, sužaistų 1 ir 2 rate trijų metų laike. Merkis laimėjo 15 ir 5 baigė lygiom.

Povilo Vaitonio, buv. Kanados meisterio, išnagrinėtas kelias partijas įsidėjo "Canadian Chess Chat" nr. 4. Tam pat numery telpa Žalio partija su Matthai, Montrealio p-bių laimėtoju.

V. Žižys — Sudbury rinktinėje. Toronte viešėjo Sudbury CC, kuris įveikė vietos West End klubą 4-1. Pirmoj lentoj už Sudbury lošė V. Žižys, laimėjęs prieš torontiškį G. Coyne.

Philadelphijoj pasižymi 14-metis latvis Ivars Kalme. Šachmatų klube jis davė simultaną, laimėdamas 10 iš 12 partijų. Vietos Franklin CC nutarė Kalmę pasiųsti į JAV jaunių p-bes Kalifornijoje.

JAV pirmenybėse, New Yorke, Bisgguier ir Evans turi po 6-2, Pavey 5½, Sherwin ir Rossolimo (didmeisteris iš Prancūzijos) po 5. Viso 14 dalyvių. Amerikos didmeisteris S. Reshevsky nedalyvauja.

PARDUODAMAS 3 šeimynų mūrinis namas su apšildymu, gerame stovyje ir gražioje vietoje. Pirkėjui bus laisvas 5 kambarių butas. Pamatyti galima kiekvieną dieną nuo 6,30 iki 9 v. vak. Kreiptis adresu: 499 Ridgewood Ave., Brooklyn 8, N. Y., arba skambinti telefonu MI 1-1938.

Ar skaitai kultūros žurnalą "AIDUS"?

MISS ANNA COKER, 70 metų, iš Philadelphijos, džiaugiasi laišku, kurį gavo iš buvusio savo mylimojo, dabar gyvenančio N. Zelandijoje. Juodu išsiskyrė prieš 50 metų, kai Annos tėvas penorėdamas, kad duktė tekėtų už paprasto darbininko, ją išsiuntė Amerikon, o jos nužiūrėtasis išvyko į N. Zelandiją ir ten praturto. Sužinojęs, kad Anna dar gyva ir jo laukia, pasiūlė susivesti.

BUSS. OPPORTUNITY

CLEANING & LAUNDRY STORE
Estab. 20 yrs.
FULLY EQUIPPED
30 Lb. Unit —
Gross business $25,000. Real Buy.
LA 8-2218

MELSKIS SU BAŽNYČIA

Visų sekmadienių ir didesniųjų švenčių mišių maldas lietuviškai ir kitų daug maldų bei giesmių rasi maldaknygėje

Būk mums malonus

Parengė
PREL. F. BARTKUS
413 pusl. Kaina $2.00

Užsakymus siųsti
DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N.Y.

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krūtine ir skreplevimų; kiti sako Parstupo šaknys gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalninimo kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

Labai gera, mokanti gražiai gyventi knygelė, tinkanti visiem, ypač jaunimui, parašyta
O. SWETT MARDEN
Džiaukis gyvenimu
Kaina tik 70 centų

Gaunama:
"DARBININKO" administracijoj

Užsakyk savo vaikams "EGLUTĘ"!

SO. BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Užsisakykite Darbininką 1954 m.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

BROOKLYN - NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 **937 GRAND STREET**
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8659 **BROOKLYN, N. Y.**

Buss. tel. Office tel. Namų tel.
Ev. 4-9672 EV. 4-6639 EV. 4-1913
LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS
SALĖ IŠNUOMOJAMA
ŠOKIAMS, VESTUVIŲ POKILIAMS IR TT.
J. Zakarauskas, Mgr.
280 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

69-38 Myrtle Ave.
Glendale, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue
Flushing, N. Y.
68-38 Forest Avenue
Ridgewood, N. Y.
60-04 Woodside Avenue
Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd
Fresh Meadows, Flushing
219-17 Jamaica Avenue
Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue
Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road
Bronx, N. Y.
19 West Post Road
White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate **2½%** A Year — Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

NEW YORKO NAUJIENOS

BAISUSIS BIRŽELIS

Mūsų tautos kančios kelias prasidėjo prieš keturiolika metų. Bolševikų tankai anomis birželio lemties dienomis pavergė Lietuvą ir sustabdė laisvą ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą. Lietuvos žmonės skendo liūdesyje: ašaros ir skausmas lydėjo nekaltus brolius ir seses į kalėjimus. Po vienerių metų siautėjimo, 1941 m. birželio 13-14 naktį bolševikinis budelis ištiesė kruviną ranką į lietuvių tautą. Tą naktį prasidėjo baisusis siaubas—vyrai, moterys, vaikai ir seneliai buvo masiniai gaudomi ir žiauriausiai vežami į nežinią, vežami sunkiesiems prievartos darbams į tolimą šiaurę. Ten kažkur Sibiro taigose bolševikas parinko lietuvių tautai kapus.

Tuos nežmoniškus žiaurumus pasmerkti ir nekaltai nukankintuosius pagerbti Amerikos Lietuvių Taryba birželio 13 d. 5:30 v. p.p. Town Hall, 113 W. 43rd St., Manhattan, N. Y. ruošia viešą aktą. Visi kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

A. Šlepetytės baleto studijos mokinių vakaras įvyks birželio 18 d. 7 val. vak. Apreiškimo par. salėje.

Jonė Žukauskaitė
birželio 15 d. atidaro savo vasarvietę su lietuviškais valgiais. Platesnės informacijos gaunamos telefonu RIverside 9-9281.

Liet. Sporto Klubas
birželio 20 d. Angelų Karalienės par. salėje rengia New Yorko valstybės taurės įteikimą futbolo komandai. Bus meninė dalis ir šokiai. Pradžia 5 val. p. p.

Brooklyno Liet. Demokratų klubo susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 11 d., 6:30 v.v. Edv. Povilionio salėje, 459 Grand St., Brooklyne. Su-kime kviečiami dalyvauti seni nariai ir norintieji į klubą įstoti.

PADĖKA

Mūsų laikraščio rengtame piknike praeitą sekmadienį Lindene dalyvavo gražus būrys mūsų rėmėjų. Visiems dalyvavusiems ir savo auka bei darbu prisidėjusiems reiškiame nuoširdžią padėką. Ypač esame dėkingi gerb. klebonui kun. M. Kamėžiui už tvirtą paskatinimo žodį, Jok. Stukui ir J. Ginkui už gerą garsinimą; Atutienei, Sabeckienei, Dambrauskienei, Stukienei, Šukienei, Baltrušaitienei — už darbą; taip pat Atučiui, Nadzeikai, Gružauskui, Abromaičiui, Židanavičiui.

Už paaukotas dovanas esame dėkingi Urbanavičienei, O. Vedeikienei, S. Strazdienei, A. Pilipaitienei, R. Juršienei, V. Plungis, L. Dambrauskienei, Ald. Dambrauskienei, A. Tratulienei, S. Pribušauskienei, A. Liudvinaitienei, K. Šukienei, Klimienei, Žiurlienei, Čeponienei ir Degutienei.

Visiems liekame dėkingi
"Darbininko" leidėjai
TT. Pranciškonai

LIT. GRUPĖS MOKSLO PABAIGTUVĖS

Apreiškimo par. mokyklos lituanistinė grupė birželio 6 d. surengė mokslo pabaigtuves. Įžanginį žodį tarė klebonas kun. N. Pakalnis, kuris nuoširdžiai globoja šią mokyklą. Program atliko puikiai patys mokiniai. J. Gedvilienė paruošė "Rūtelės sapną" — pasaką, kur patys vaidintojai sudarė mišką ir grybus. Čia gimusieji lietuviukai, paruošti mokyt. D. Kunskaitės, gana darniai padainavo tris daineles: Prašom, prašom paklausyti, Šoko kiškis ir Mes Amerikos lietuviukai. Mergaitės pašoko tautinius šokius: Kubilą ir Voveraitę. Mok. D. Kunskaitė šioje mokykloje jau dirba penktus metus be jokio atlyginimo, įdeda daug nuoširdaus darbo ir šiai programai gražiai paruošė mokinius. A. Andriušytė padainavo solo "Kai mus vežė iš namų". Buvo dar pašokta ir padainuota. Programai akompanavo muz. P. Sakas.

BALSUOTI REIKIA

Kur reikalauja vieša gerovė, balsuojant pasisakyti savo nuomonę yra privalu kiekvienam, nes priešingu atveju daroma skriauda sau ir kitiems. Tokia pareiga iškyla dirbant unijų dirbtuvėse, kur dažnai reikia pareikšti nuomonę ginant teisėtas ir leistinas teises, o ypač renkant naujas valdybas, kad tinkamu būdu pašalinti visi nesklandumai arba įsivyravę betkokie diskriminacijos principai.

Artinanties naujiems rinkimams, tenka rimtai žiūrėti, kad būtų išrinkti geri ir patikimi žmonės, kurie žiūrėtų ne savo interesų, bet tų, kurie juos išrinko ir jais pasitikėjo.

Dabartinė lokalo susirinkimų tvarka nėra pavyzdinga, nes pasitaiko, kad priešingos krypties nariams neduodamas nė balsas ir dėl to neįmanoma išstatyti nė naujų kandidatų, o nauji žmonės į valdybą būtų tikrai pageidaujami.

Sekančiame valdybos narių rinkime pageidautina, kad susirinktų kuo daugiausia turinčiųjų teisę balsuoti ir atiduotų balsus už naujai pastatytus kandidatus, kurie pasiryžę gerai ir pavyzdingai tvarkyti lokalo reikalus. **M. J. P.**

Studentai,
žiną tikslių faktų apie Liet. Stud. Są-gos NY skyriaus įsikūrimą ir jo veiklą iki 1952 m., prašomi galimai greičiau susirišti su kol. R. Kezių (100 Cook St., Brooklyn 6, N. Y.) Žinios reikalingos rašomam straipsniui, kuris bus įdėtas į Liet. Stud. Metraštį.

Per Juozo Ginkaus radiją
birželio 16 d., trečiadienį, 10 v. v. bus paminėtos Baisiojo Birželio metinės. Kalbės kun. dr. Stasys Valiušaitis. Meninę dalį atliks akt. Vit. Žukauskas.

APREIŠK. PARAPIJA

Kleb. kun. N. Pakalnis birž. 6 d. šventė savo vardines.

Marijos Sodalietės birž. 6 d. su pasisekimu surengė kortų ir laimėjimų vakarą. Pelnas paskirtas mokyklos suolams taisyti. Pirmą premiją laimėjo B. Vilimo bilietas.

Pirmosios Komunijos geg. 30 d. priėjo 78 vaikai, iš jų 15 lietuviškai.

Kitą savaitę kleb. kun. N. Pakalnis išvyksta į rekolekcijas.

Marijos statulos pagarbinimas pravestas iškilmingai, ypač daug žmonių buvo sekmadienį 3 val. Po pamokslo įvyko graži procesija, kurioj dalyvavo kunigai, mokyklos seselės, mokyklos vaikai su gėlėmis, Rožančiaus Brolijos narės su žvakėmis. Vainikuojant Marijos statulą, sugiedota Marija, Marija.

Auksinis jubiliejus
Vilimas ir Salomėja Stroliai, gyv. 127 Thames St., Brooklyne, birželio 13 mini savo vedybinio gyvenimo 50 sukaktį. Jų intencija 11 val. Apreiškimo bažnyčioje bus iškilmingos mišios su jubiliejiniu palaiminimu, o popiet didžiojoje salėje įvyks vaišės. Mišias atnašaus jų artimas giminaitis T. Petras Baniūnas, O.F.M. iš Kennebunk Porto pranciškonų vienuolyno. Savo tėvelių iškilmėmis rūpinasi dukterys: Filomena Stroliūtė, Teklė Galinskienė ir Anelė Malinauskienė. Sukaktuvininkai yra nuoširdūs lietuviai ir geri katalikai bei dosnūs kilnių darbų rėmėjai. Šventės proga susilaukia daug sveikinimų ir dovanų iš savo artimųjų ir pažįstamų. Darbininkas ir linki geriausio pasisekimo savo ištikimiems skaitytojams.

"Laisvės" piknikas,
kaip redakcijai pranešama, bus pikietuojamas. Piknikas rengiamas liepos 4 Woodside.

MASPETH, N. Y.

Altoriaus Draugijos metinė šventė įvyks birž. 17 d., per Dievo Kūno šventę. Bus iškilmingos pamaldos, bendra šv. Komunija ir bendri pusryčiai. Tikimasi, kad svečias iš Romos, kun. J. Dobrovolskis dalyvaus šventėje ir kalbės pusryčiuose.

Mirė. Pereitą savaitę parapijoje mirė: Katarina Surdokienė, Ieva Bajalienė, Morta Šlapikienė ir Vincas Kuras.

Vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį Petras ir Marijona Šlapikai mini birželio 12 d. Sveikiname.

Kat. Veteranų postas birž. 13 d. po 8 val. mišių ir šv. Komunijos turės bendrus pusryčius Mama restorane, Ridgewoode.

Mot. Sąjungos kuopa kviečia nares susirinkti parapijos salėje birželio 14 d., 8 val. vak.

Pranešimas Amalgameitų Unijos liet. kriaučių 54 skyriaus nariams
To skyriaus nariai visi prašomi dalyvauti balsavime ir išrinkti delegatą ir Vykdomąją Tarybą. Balsavimas įvyks birželio (June) 17 d. 4 val. p.p. iki 8 val. vakaro, 11-27 Arion Pl., Brooklyn, N. Y. Turėkite unijos korteles kovo (March) mėnesio arba naujesnes, taip pat ir SS korteles. **54 Skyriaus sekret. Ch. Nečiunskas.**

REIKALINGA MOTERIS
prie pajūrio, katalikė, ramaus būdo, maloni žmonėm; dugdamas kambarys, valgis ir geras atlyginimas. Raštu kreiptis: Jonė Žukauskaitė, 209 W. 97th St., N.Y.C. Telefonu vakarais nuo 6 val. iki 9 val. RIverside 9-9281.

"Liet. Atsiminimų" radijas praplečia savo programą

"Lietuvos Atsiminimų" radijo programa, kurios jau 13 metų su dideliu pamėgimu klauso New Yorko ir New Jersey lietuviškoji visuomenė, liepos (July) 3 d. prailgina savo programą iki pilnos valandos. Nuo tos dienos "Liet. Atsiminimus" girdėsite kas šeštadienį nuo 4:30 v. p.p. iki 5:30 v. p.p. iš New Yorko galingos WEVD stoties: 1330 kilociklų ir 97.9 megaciklų (FM).

Šis programos išplėtimas uždeda naujus finansinius įsipareigojimus, tad Jokūbas Stukas, valandos direktorius, praneša, kad "Liet. Atsiminimų" valandoms paremti šią vasarą bus ruošiami trys piknikai.

Liepos (July) 11 d. piknikas įvyksta Bayonnėje, N. J. lietuvių parapijos sode, sujungtame su gretimu lenkų veteranų sodu, 15 E. 23rd St., netoli Broadway.

Rugpiūčio (August) 15, per Žolinių šventę, piknikas ruošiamas specialaus Didžiojo New Yorko klausytojų komiteto Woodside, L. I., National Parke, 65 St., ir 38th Ave. kampas.

Rugsėjo (September) 12 d. įvyksta trečias didžiulis piknikas puikiame ir erdviame Royal Gardens parke, 990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J. (dvi mylios toliau už Lindeno Liet. Parko).

"Liet. Atsiminimų" programos direktoriaus raštinė yra: 1264 White St., Hilside, N. J., Telefonas WAverly 6-3325.

BOSTONO ŽINIOS

Massachusetts gubernatorius Chr. A. Herter birželio 15 paskelbė Baltijos valstybių diena. Šiuo reikalu išleido proklamaciją, kurioje jautriai suglaudžia Lietuvos, Latvijos ir Estijos neteisėto ir brutalaus okupavimo faktus bei išreiškia pavergtoms tautoms nuoširdžią užuojautą. Proklamacijoj pabrėžiama tvirtas JA Valstybių nusistatymas nepripažinti rusų agresijos ir pareiškiama viltis bei linkėjimai kuo greičiausiai išsilaisvinti iš žiaurios priespaudos.

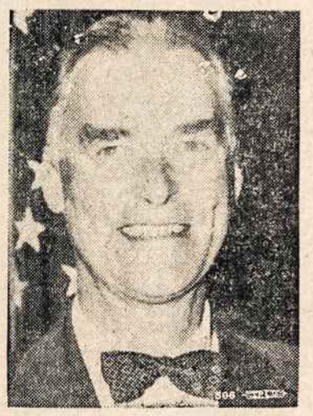

CHRISTIAN A. HERTER
Massachusetts gubernatorius, išleidęs proklamaciją baisiųjų birželio dienų proga.

Erdmonas Simonaitis,
MLT pirm. gegužės 30 padarė įdomų pranešimą. Tą pačią dieną kalbėjo per Laisvės Varpo ir Minkų programas ir inžinierių bei architektų suvažiavime. Aukų surinkta $219.

Tragiško Birželio minėjimas
Baisiosios trėmimų dienos bus prisimintos birželio 13. Už visus nukankintus 10 val. mišios, kurių metu pamokslą sakys vokiečių kacete kankintas kun. St. Yla. Popiet Municipal salėje 4 val. visų lietuvių susirinkimas ir Vliko pirm. prel. M. Krupavičiaus pranešimas. Meninę programą atliks muz. Gaidelio ved. vyrų choras, sol. St. Daugelienė, smuik. Iz. Vasyliūnas, komp. J. Kačinskas ir akt. Aleksandra Gustaitienė.

Viktoras Brandtneris
vakarais baigė Franklin instituto braižybos kursus.

Meno festivalis
Miesto sode specialiose palapinėse yra išstatyta apie 3000 paveikslų, skulptūros darbų, architektūros braižinių ir grafikos pavyzdžių. Vakarais vyksta įvairios programos. Birželio 14 vakare bus tautinių šokių pasirodymai. Iš lietuvių dalyvaus O. Ivaškienės šokių grupės ir sol. St. Daugėlienė. Pradžia 8:30 vakare, ta pati programa bus pakartota 9:45 val. Festivalis baigsis birželio 20 liturginės muzikos koncertu, išpildomu Visų Šventų par. berniukų choro.

Netekom lietuviškos vaistinės
Prie E. Broadway ir H gatvės daug metų veikė "Casper Drugstore" vardu lietuviška vaistinė. Vaistinės savininkas Juozapas Grilevičius po sunkios ligos ir skaudžių operacijų mirė vėžio liga. Dar prieš mirtį vaistinę jis pardavė nelietuviam. Visi southbostoniečiai liūdi šio mielo lietuvio, kuris nuoširžiai patarnavo visiems, o ypač nemokantiems anglų kalbos. Jo liūdi parapijos kunigai ir vienuolės seselės, kurie iš jo sulaukdavo didelės paramos.

LDS N. Anglijos
suvažiavimas šv. Petro parapijos salėje bus birželio 13 1 val. po pietų. Laukiama suvažiuojant daug atstovų ir LDS narių.

Susituokė
Birželio 6 d. šv. Petro bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė Edvardas Mitchell su Rūta Zibikaite.

Atsisveikinimo balius
Birželio mėn. 8 d. šv. Petro parapinė mokykla užbaigė mokslo metus. Ta proga mokyklos 7-tasis skyrius surengė graduantams atsisveikinimo pietus salėje po bažnyčia. Pietuose dalyvavo parapijos kunigai, seselės mokytojos, graduantai ir rengėjai.

Pakvietė lietuvį
Šv. Richardo bažnyčioj, The Josephite Fathers, Roxbury, birželio 17-24 dd. vyks Novenos pamaldos prie palaimintojo Martyno De Porres. Novenos metu, kuri yra 7.30 val. vakarais, pamokslus sakyti yra pakviestas kun. Antanas Jurgelaitis, domininkonas ir Providence kolegijos profesorius, kuris studijuodamas Peru valstybėje yra asmeniškai aplankęs palaimintojo Martyno kapą.

O. Andriušytė
baigė Emanuelio mergaičių kolegiją.

Palaimino Marijos statulą
Bostono kolegiją užbaigusiųjų draugija kolegijos sode pastatė Marijos statulą. Šią statulą birželio mėn. 5 d. palaimino vysk. Eric F. MacKenzie, kuris 1914 m. yra taip pat užbaigęs Bostono kolegiją ir šiais metais švenčia 40 m. baigimo sukaktuves.

Mirusieji
Birželio 1 d. iš šv. Petro bažnyčios palaidotas **Jonas Linkus** 66 m. amžiaus. Velionis gyveno 84 Village St., Bostone. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Birželio mėn. 5 d. iš šv. Petro bažnyčios palaidotas **Vladas Gedvilas** 69 m. amžiaus. Velionis gyveno 243 W. 3rd St. So. Bostone. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Birželio mėn. 5 d. iš šv. Brigitos bažnyčios palaidotas **Juozapas Grilevičius,** 48 m. amžiaus. Velionis dideliame nuliūdime paliko žmoną, tris vaikučius ir dvi seseris.

Birželio mėn. 9 d. iš šv. Petro bažnyčios palaidota **Elzbieta Klemkienė** 70 m. amžiaus, gyv. 181 Gold St., So. Bostone. Nuliūdime paliko dvi dukteris ir sūnų. Palaidota šv. Benedikto kapinėse.

● **Venucueloje** gražiai reiškiasi skautai. Iškilmingai paminėta skautų globėjo šv. Jurgio diena. Išleistas naujas "Vyties kelio" numeris.

Prisimins ištremtuosius Great Necke

ALB Great Necko skyrius šį sekmadienį, birželio 13 d. 7 val. vakarą Kasmočiaus salėje rengia baisiųjų birželio įvykių minėjimą.

Skyriaus valdyba ir šio minėjimo rengimo komisija, turėdama galvoje praeity rengtus įvairioms progoms minėjimus, jų nusibodusį standartiškumą ir iš dalies ištęstą bei varginančią programą, ypač oficialioje dalyje, nutarė šiais metais rengiamus minėjimus labiau paįvairinti, prisitaikinti daugiau prie publikos ir pravesti šiek tiek kitokia forma. Atgaivintas Great Necko lietuvių scenos mėgėjų būrelis jau ilgoką laiką ruošiasi tam minėjimui, jo meninės dalies programai. Tą vakarą bus pastatytas pirmą kartą Great Necke ir, galbūt, New Yorko valstybėj St. Lauciaus vieno veiksmo vaizdelis "Raudonoji melodija". Šis scenos vaizdelis bent akimirkai nukelt žiūrovus į dabar bolševikų teriojamą Lietuvą, duos pajusti ten likusių ir kenčiančių savųjų gyvenimo pulsą, jų kovas dėl laisvės ir jų pogrindinį veikimą. Savo gilia mintimi ir tikrove, tikimasi, kad šis ploštas minčių scenoje iš prispaustos ir kankinamos vergijoj Tėvynės sukaups mūsų tautiečius dar didesnei ir aršesnei kovai dėl Lietuvos laisvės.

Minėjimo meninei programai vadovauja ir "Raudonąją melodiją" režisuoja Kęstutis Miklaševičius — Miklas. Veikalo vaidmenis atlieka Danutė Alionienė (buv. "Atžalyno" aktorė Vokietijoje), Rimas Pundzevičius, Rimas Jakas, Algis Urbonas, Romutis Miklas ir Jonas Kašuba.

Minėjimo invokaciją atkalbės kun. Čekavičius, kuris pats buvo bolševikų kalėjime kalintas ir kankintas.

Veikliam Great Necko LB skyriui vadovauja ir valdybą sudaro: pirm. A. Senikas, vicepirm. ir kultūros vadovas S. Jakienė, vicepirm. J. Kašuba, iždininkas P. Povilaitis ir sekretorius A. Patamsis.

—K—

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Moterų S-gos 29 kuopai už surengimą mums vaišių mūsų 25 metų vedybų sukakties proga ir už brangią dovaną. Dėkojame taip pat už atsiųstas telegramas, sveikinimus ir suteiktas dovanas giminėms, draugams ir pažįstamiems. Ačiū pirm. K. Dobrovolskiui už suorganizavimą to vakaro programos, visoms — už kalbas ir gerus linkėjimus. P. Mickeliūnienei dėkui už pyragaičius, svočiai už puikų tortą, sūnui, marčiai ir anūkams — už gražias dovanas.

Antanina ir Tamas Cirkeliai

IŠNUOMOJAMI du kambariai ir virtuvė, 339 Wilson Ave. (tarp Grove ir Linden St.) Kreiptis į F. Frankovich.

VYRAS IR MOTERIS REIKALINGI prie baro ir restorane. Nuolatinis darbas. Vienam darbininkui — savaitinė alga, kitam — mėnesinė. Valgis ir butas vietoje. Gali būti ir pora. Patyrimas nesvarbu, išmokysime. Kreiptis: Joseph Lugauskas, 426 So. 5th St., Brooklyn 11, N. Y.

JAU GALIMA ĮSIGYTI A. RINKŪNO VADOVĖLĮ
KREGŽDUTĖ
II DALIS
Skaitymai, aplinkos ir tėvynės pažinimas pagal naująją JAV ir Kanados lituanistinių mokyklų programą
Viršelis ir iliustracijos dail. T. Valiaus.
Bostono lietuvių mokytojų leidinys
184 p. — kaina $2.75
Gaunama "Darbininko" administracijoj.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA
WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio: Jeigu norite ka nors pasvekinti ar paskelbti, tai sąskite: **LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.**
Skyrius: **LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway,** So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVAŠKAI
Telefonai: NOrwood 7-1449 ar SOuth Boston 8-4618

Lietuvių Radijo Korporacija
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduodama sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONĄ MINKŲ, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

LIETUVIŠKA GĖLIŲ KRAUTUVĖ "REGINA"
GĖLĖS kambarinės ir skintos
vedybiniai bukietai, karsažai, laidotuvėms vainikai ir gėlių sėklos. Lietuviški saldainiai "RŪTA" detaliai ir urmu.
Užsakymai priimami telefonu. Gėlės pristatomos betkur.
FLORIST REGINA
522 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. ST 2-7909

Lietuvių Radio Draugijos Programos
J. P. GINKUS, Direktorius
Trečiadieniais 10 P.M.—WWRL 1600 kc.—5000 W.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293 BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS — Direktorius; AD JEZAVITAS — Muzikos Dir.; J. VALAKAS — Pranešimų Dir.

LAISVĖS VARPAS
Naujosios Anglijos lietuvių
KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA
WBMS, 1090 kilocycles Boston 15, Mass.
Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R.